

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

SPOR LA LUCRU CONGRESULUI A. R. L. U. S.!

Miine, în Capitală, își începe lucrările cel de al V-lea Congres al A.R.L.U.S.-ului.

Congresul se intrunește în atmosfera însuflețită a Lunii prieteniei romino-sovietice, tradițională manifestare a sentimentelor de dragoste și prietenie pe care poporul nostru le nutrește față de marele popor sovietic. El coincide cu aniversarea a două date remarcabile: aniversarea a 25 de ani de la constituirea Asociației „Amicii U.R.S.S.” și împlinirea a 15 ani de la constituirea A.R.L.U.S.-ului.

Intruniți în sala Congresului, reprezentanții milioanei de prieteni ai Uniunii Sovietice din țara noastră vor exprima sentimentele de sinceră și fierbinte prietenie ce leagă poporul nostru de popoarele Uniunii Sovietice, prietenie cu adânci rădăcini în trecut, consolidată în noile condiții istorice prin comunitatea țelurilor, a mărețelor idealuri ale socialismului și comunismului. De la tribuna Congresului ei vor vorbi despre roadele minunate ale relațiilor de prietenie, colaborare și într-ajutorare socialistă cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, roade ce se fac simțite pe toate țărmurile vieții economice, sociale și culturale ale patriei noastre. Ei vor exprima totodată admirația și mândria oamenilor muncii din țara noastră pentru strălucitele înfăptuiri ale științei și tehnicii sovietice, profunda lor adeziune la politica fermă de pace desfășurată de către U.R.S.S., de către toate țările lagărului socialist, din care face parte și țara noastră.

La Congres participă delegații aleși de organizațiile A.R.L.U.S. de pe întreg cuprinsul țării. Printre ei se află personalități de frunte ale vieții noastre obștești, economice, științifice și culturale, fruntași ai întrecerii socialiste și ai recoltelor bogate, învățători, studenți etc. Congresul oferă astfel o imagine vie a caracterului larg al Asociației noastre. Nobilele idei ale prieteniei romino-sovietice pentru care militează au făcut ca activitatea A.R.L.U.S.-ului să găsească un puternic ecou în cele mai largi mase ale poporului, devenind astfel una dintre cele mai cuprinzătoare organizații obștești.

Alături de celelalte organizații de masă și instituții de stat, A.R.L.U.S.-ul își aduce aportul la opera pe care o înfăptuiește Partidul Muncitoresc Român de educare a oamenilor muncii în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, al atașamentului față de Uniunea Sovietică, față de toate țările lagărului socialist.

În răstimpul care a trecut de la ultimul Congres, A.R.L.U.S.-ul, bucurându-se de îndrumarea partidului, a dus o muncă rodnică. Alături de alte organizații de masă și instituții culturale, A.R.L.U.S.-ul a inițiat în întreaga țară manifestări consacrate popularizării marilor realizări ale Uniunii Sovietice în construirea comunismului, răspândirii experienței sovietice în cele mai diferite ramuri. Prin conferințe, simpozioane, jurnale de actualități sovietice și alte forme de activitate, organizațiile regionale, raionale și comisiile A.R.L.U.S. au făcut cunoscute măsurile adoptate de Partidul Comunist și guvernul sovietic în această perioadă a construcției desfășurate a comunismului, prevederile planului septenal. Personalități ale vieții economice, științifice, culturale și obștești din țara noastră au vorbit în cadrul manifestărilor A.R.L.U.S. despre perspectivele pe care înfăptuirea sarcinilor septenale le deschid dezvoltării economiei, științei, tehnicii sovietice. Organizațiile A.R.L.U.S. au contribuit de asemenea la cunoașterea de către masele largi din țara noastră a epocelor succese ale științei sovietice în domeniul zborurilor cosmice și al utilizării pașnice a energiei nucleare; ele au făcut cunoscute importanțele acțiuni și inițiative ale guvernului sovietic pe arena vieții politice internaționale, au popularizat propunerile sovietice privind problema dezarmării, consecvența politică de pace dusă de U.R.S.S.

Relevind realizările obținute, adunările consiliilor regionale au exprimat totodată hotărârea de a lărgi și dezvolta neconținut activitatea A.R.L.U.S. Răspindirea minunatei experiențe sovietice trebuie să capete un caracter mai concret, să țină seama de specificul fiecărui loc de muncă în parte, să corespundă cât mai bine dorinței maselor celor mai largi de a cunoaște în mod aprofundat marea realitate sovietică.

Însuflețiți de conștiința cauzei nobile pentru care militează, activiștii și membrii Asociației romine pentru legăturile de prietenie cu U.R.S.S.—A.R.L.U.S., vor munci cu entuziasm pentru dezvoltarea continuă a activității, pentru întărirea prieteniei veșnice romino-sovietice.

Spor la lucru celui de-al V-lea Congres A.R.L.U.S.!

VEAC NOU

In acest număr:

MEREU PRIETENI!

Semnează: Carol Loncear, Demostene Botez, prof. dr. V. Novacu, Maria Rosetti și Aura Buzescu

(pag. 3-a)

Oameni și locuri

Simion Alterescu

(pag. 7-a)

Revoluția

Romantismul Lunei

Scriitoarea franceză Elsa Triolet a publicat recent într-o revistă literară sovietică un articol cu titlul de mai sus, din care desprindem câteva fragmente — semnificative pentru răsnetul pe care-l au aluitorile înfăptuiri ale științei sovietice în marile conștiințe ale lumii.

„La începutul secolului al XIX-lea academicismul și clasicismul au dat înapoi în fața unei noi mișcări literare — romantismul. A apărut o literatură în care faptele vieții reale se îmbinau cu imaginația creatoare.

Când în viața reală s-a petrecut o asemenea cotitură ca Revoluția din Octombrie, a luat naștere un nou romantism: romantismul revoluționar, în fruntea căruia pășeau Maikovski, Vișnevski, „tinăra gardă”...

Până acum se întâmpla ca literatura să meargă înaintea omenirii, nu îndrăznea să pretindă că omenirea mergea în urma literaturii, dar aceasta deschidea drumuri, educa.

Acum, când savanții sovietici au pătruns în antecamera Cosmosului și lumea a căpătat alte proporții, nu se va ivi, oare, în literatură un nou romantism, să-i spunem „romantismul Lunei”? Nu înțeleg prin aceste cuvinte o legătură directă între lansarea rachetelor cosmice și romanele, versurile care se nasc astăzi. Dar, fiind seamă că omul, în genere, și omul de astăzi în special, se schimbă în funcție de viața reală, cred că cucerirea treptată a Cosmosului trebuie să genereze un nou romantism, adică o nouă fantazie creatoare, îmbogățită de noi fapte reale...

Căci, dacă dăm frâu liber romantismului, fantaziei, visului optimist, ne putem lesne închipui de pe acum că cei dinții oameni care vor pune piciorul pe planetele inaccesibile până acum și se vor întoarce apoi pe Pământ ca Orfeu din infern, nu vor fi niște simpli intermediari care să aducă în lumea noastră vești despre cele nevăzute, nu vor fi o biată Laika, ci un nou soi de eroi, cu alte însușiri umane. Asemenea oameni s-ar putea afla și printre săvârșitorii de literatură... Pentru început, mă gândesc doar la un „romantism al Lunei”...

Ce cere critica de la un scriitor...

Un recent articol de fond din „Literaturnaja gazeta” a definit astăzi calitățile pe care trebuie să le îndeplinească scriitorul sovietic de astăzi.

„Orizontul ideologic al artistului — a arătat articolul — nu înseamnă o sumă de adevăruri binecunoscute, o culegere de citate potrivite pentru orice împrejurare. Dogmaticii și nu marxistii rezumă lucrurile la șabloane și canoane. În concepția despre lume a scriitorului realist-socialist intră multe lucruri. Ea presupune și teoria înaintată marxist-leninistă, care se dezvoltă necontenit, și o poziție partinică principială în înțelegerea proceselor de viață, și cunoașterea celor mai noi realizări ale științei — dat fiind că în momentul de față trecem printr-o adevărată revoluție în toate ramurile de activitate. Ea presupune, în sfârșit, experiența de viață, priceperea de a întrezări noul în realitatea înconjurătoare; fără această pricepere scriitorul nu este un creator inspirat ci un înregistrator pasiv.

De ce în anume cazuri o carte, deși scrisă de un scriitor care nu-i lipsit de talent, închinată unei teme actuale, supără din pricină că reduce actualitatea la niște considerații superficiale despre contemporaneitate, că vorbește despre noul care a apărut în viața noastră în ultimii ani într-un stil revoltător de sec, într-un stil de foileton? Principala cauză este că autorul unei asemenea cărți nu are un punct de vedere propriu, n-are maturitate ideologică, n-a izbutit, pentru a folosi un limbaj figurat, să fie în pas cu vremea.

Dar scriitorul realist-socialist este chemat de istorie să fie în pas cu marea noastră secol. El trebuie să înțeleagă suferințele celor care câștigă astăzi întrecerea pașnică cu capitalismul.

El trebuie să fie alături de cei care iau cu asalt Cosmosul, de cei care pătrund tainele Universului. El trebuie să fie alături din toată inima de cei care luptă pentru libertate, pentru fericirea poporului muncitor, pentru pace veșnică pe planeta noastră. Să fie un scriitor revoluționar, un scriitor gânditor, un scriitor umanist — iată ce cere poporul de la un artist în epoca construcției desfășurate a comunismului”.

...Și ce vor cititorii

În aceeași ordine de idei, socotim că nu-i lipsit de interes să semnalăm că nouasprezece mii de cititori din raionul Ivanovsk regiunea Brest, au adresat zilele trecute o scrisoare deschisă scriitorilor sovietici.

„Vi se adresează nouăsprezece mii de cititori dintr-un raion sătesc, care nu prea de mult era o provincie inapoiată... Puterea sovietică n-a fost de prea multă vreme instaurată în regiunea Brest. Nu vrem să vorbim acum despre jelul cum s-a schimbat viața noastră. Oricât de elocvent ar fi limbajul cifrelor, el nu poate totuși oglindi așa cum trebuie dezvoltarea spirituală a oamenilor noștri.

Totul trebuie să fie frumos la om, și înfățișarea, și îmbrăcămintea, și sufletul, și gândurile — spunea Cehov. Știm că frumusețea fizică a omului se modelează timp de veacuri, dar frumusețea spirituală poate fi cizelată într-o generație. Și tocmai de aceea ne adresăm dumneavoastră, oameni pe care natura i-a înzestrat cu darul de a putea

cultiva în om frumosul. Viața omului este limitată de timpul neîndurător. Dar cartea are o forță „magică”, care face ca într-o viață de om să poți trăi sute de vieți, să vizitezi locuri unde n-ai fost niciodată; cartea poate îmbogăți sufletul omului cu cunoștințe pentru care, în mod obișnuit, n-ar ajunge nici zece vieți.

Noi, cu miinile noastre, făurim bunuri fără de care e de neconceput viața fizică a omului, chiar și viața dumneavoastră, tovarăși scriitori. În schimb, vă cerem bunuri spirituale. Și socotim că avem dreptul să vă cerem acest lucru. Căci ne trebuie cărți, din diverse domenii ale vieții omeniești. Astăzi am discutat cartea lui Fiodor Panfiorov „Meditație”. Este o carte despre noi, muncitorii de la sate. Ea ne-a ajutat să înțelegem mai bine activitatea noastră colhoznică. Și de aceea îi sintem profund recunoscători scriitorului. Dar noi nu ne mulțumim să muncim numai, iubim, ne căsătorim, ne creștem copii. Sintem oameni și nimic din ce e omenesc nu ne e străin...

„Vrem să vă vorbim fără ocol și sincer. La mulsul vacilor ori la semănatul porumbului sau la oricare altă muncă care ne privește, ne pricepem noi mai bine decât dumneavoastră, iar ceea ce nu știm ne învățăm oamenii de știință, specialiști. De la dumneavoastră și de la cărțile dumneavoastră așteptăm altceva: vrem ca după fiecare carte citită viața să ni se pară mai interesantă și mai luminoasă, să muncim mai cu drag, vrem ca fiecare carte citită să ne ajute să ne îndreptăm cusururile, iar ochii să ne fie mai ageri și inimile să înțeleagă frumosul...”

Ce mărturisesc toate acestea? Ele arată, fără îndoială, în primul rînd prețuirea de care se bucură realmente scriitorul sovietic și însemnătatea conferită funcției sale sociale. Și în al doilea rînd, firește, cerințele tot mai mari ale societății sovietice care așteaptă „spunici” și în domeniul literaturii.

„Hiroshima nu trebuie să se repete”
linogravură de I. Manuhin

M. Mir-Kasimov Cap de lăută

● Evenimentele descrise în noul roman al lui Alexandr Ceakovski, intitulat: „Drumuri care duc departe”, se petrec în 1956, în tinuturile de dincolo de Cercul Polar și la Moscova. Romanul oglindește formarea caracterului unui tânăr intelectual comunist, succesele și eșecurile sale, luptele ideologice la care participă.

Romanul va fi publicat în revista „Znamea” la începutul anului viitor.

● Editura „Sovetski hudojnik” din Moscova, a scos de sub tipar un „Scurt dicționar de termeni din arta plastică”, întocmit de un colectiv al Institutului de teoria și istoria artelor plastice.

● La 25 octombrie, s-a sărbătorit la Moscova tradiționala Zi a poeziei. La manifestările prilejuite de acest eveniment au participat și poeți din Leningrad, Kiev, Smolensk, Kalinin etc.

● Vsevolod Ivanov, autorul „Trenului blindat 15-69”, intenționează să scrie un roman a cărei acțiune se va petrece în Ucraina și Federația Rusă. Eroii cărții vor fi oameni din zilele noastre, participanți activi la construirea comunismului.

● Lucrarea „Problemele realismului în literatura universală”, apărută recent în Editura de stat pentru literatură din Moscova, cuprinde materiale referitoare la discuțiile despre realism purtate la Institutul de literatură universală de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S.

● În curând, în Iakujia va începe construirea Universității de stat a R.S.S.A. Iakute. În afară de corpul principal, destinat cursurilor, se vor mai construi două clădiri pentru cămine studențești și una destinată corpului didactic.

● În Biblioteca „Komsomolskaia Pravda” a apărut o nouă lucrare consacrată membrilor „Tinerei gărzi”. Lucrarea aduce o sumă de date noi despre eroii din Krasnodon.

● Volumul cuprinde documente inedite despre ultimele clipe din viața neînfricabilei comsoinliste Liuba Șevțova și altele care restabilesc adevărul în legătură cu Viktor Tretiakevici, unul din organizatorii „Tinerei gărzi” etc.

● La Muzeul de stat din Luxemburg s-a deschis o expoziție a cărții sovietice, organizată de Asociația „Luxemburg — U.R.S.S.”.

● Savantul sovietic Serghei Sobolevski, specialist în literatura greacă, a împlinit 95 de ani. În ciuda vârstei înaintate, savantul își continuă activitatea, fiind pe cale de a termina cea de a 210-a lucrare.

● Recent, la Clubul „Dzerjinski” din Sverdlovsk s-a deschis un târg al cărții. În cadrul târgului sint prezentate lucrări în toate limbile U.R.S.S. și în multe limbi străine. Vizitatorii pot găsi orice doresc — de la ziare și reviste până la tablouri. Ei pot primi de asemenea consultații competente date de propagandiști, oameni de știință, ingineri, inovatori în producție etc.

Semnele timpului

DISCURS DESPRE FERICIRE

Era o vreme când se părea că despre fericire pot să vorbească numai visătorii, filozofii și dezmoșteniții soartei. Cei dinții, spre a imagina niște lumi ideale în care omul ar afla, în sfârșit, întrunite condițiile prielnice pentru a-și mulțumi setea de perfecțiune, cei din urmă pentru a evada o clipă din coșmarul lumii reale. Căci fericirea era un oaspete rar în mijlocul lor, era fermecata pasăre albastră care se lasă prinsă numai de aleșii destinului.

Apoi oamenii au aflat că fericirea este o luptă. Ne aducem aminte, probabil, cu toții că întrebare de una din fiicele sale: unde i fericirea? — Marx a răspuns: în luptă. Și, într-adevăr, pentru fericirea omului s-a purtat și se poartă încă o luptă crâncenă, împotriva unei lumi întunecate în care bucuria celor puțini se întemeiază pe durerea celor mulți.

Cei dinții oameni care și-au dobândit fericirea, ca colectivitate, au fost oamenii sovietici. Ei, cei dinții, s-au convins că dacă fericirea este fermecata pasăre albastră, aceasta se află chiar în mâinile lor. Iar astăzi, omul sovietic poate ridica semeț capul, poate arunca o privire cutezătoare asupra celor ce-l înconjoară și poate rosti, încredințat din străfundul inimii sale că întocmai așa stau lucrurile: „Da, luați aminte chiar și numai la schimbările petrecute în ultimii ani în viața noastră, în uzina noastră și va fi de ajuns ca să puteți spune: socialismul ne-a adus fericirea!”

Cred că așa trebuie să-și fi început discursul și Viktor Dmitrievici Ignatiev, lăcătuș-montor în atelierul de aparataj al uzinei „Elektrosila-S. M.

Kirov” din Leningrad, când a vorbit mai demăi tovarășilor săi — după cite am aflat din „Izvestia” — despre fericire.

Într-o uzină din Leningrad un lăcătuș-montor a vorbit dar despre fericire și a avut marea fericire de a-și ilustra tema chiar cu exemple luate din mijlocul ascultătorilor. A amintit, de pildă, despre Nikolai Ivanovici Perșin care lucrează de 30 de ani la „Elektrosila” și căruia nu de mult i-a apărut o carte ce se cheamă „Drumul căutătorilor”. Căci, fără a avea anume această intenție, Nikolai Ivanovici Perșin a povestit de fapt în cartea lui autobiografică despre chipul cum își poate găsi un om fericirea: mai întâi a fost elev, apoi muncitor la un strung carusel, iar acum mașinile pentru care strunjea odinioară detalii funcționează din plin în cele mai mari centrale electrice și au fost distinse cu „Marele premiu” la Expoziția universală de la Bruxelles. Dar a trebuit să studieze, să caute și iar să caute mijloacele spre a reduce cu sute de ore procesul de prelucrare a detaliilor. Munca i-a adus, însă, respect și glorie, înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste, muncitorii l-au ales deputat în Sovietul Suprem.

Așa încât concluzia lăcătușului-conferențiar că fericirea este o noțiune complexă, care implică îmbinarea succesului în activitatea de fiecare zi cu o viață intimă frumoasă, luminată și de dragostea pentru artă, știință, literatură, s-a impus de la sine.

Și a fost înțeleasă foarte bine de toți ascultătorii.

D. H.

ХИРОСИМА

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni 20 lei; pe un an 40 lei.

MEREU PRIETENI!

Acad. prof. C. I. Parhon
a împlinit 85 de ani

Mărețul edificiu

Relațiile de prietenie romino-sovietice reprezintă un edificiu măreț, o puternică realitate materială și spirituală. În decursul celor 15 ani, care au trecut de la eliberare, relațiile dintre țările noastre, înțelepte pe principiile internaționalismului proletar, s-au dezvoltat continuu. Alianța frățească dintre cele două popoare a acționat cu maximum de eficacitate în toate direcțiile. Una din aceste direcții reprezintă sprijinul pe care Uniunea Sovietică ni l-a dat și ni-l dă în industrializarea socialistă a țării. În vechile regiuni industriale, ca și în cele noi, apărute în anii puterii populare, se întâlnesc la tot pasul semnele colaborării frățești dintre țările noastre. Sunt de mult cunoscute în țara noastră și peste graniță produsele laminorului de la Roman, ale uzinei de rulmenți de la Birlad și altor întreprinderi ale industriei grele construite cu ajutorul sovietic. Numeroase uzine sunt aprovizionate cu materii prime din U.R.S.S.; spre țara noastră se îndreaptă, într-un torent continuu, minereu de fier, coals, laminare de oțel, metale neferoase, feroaliaje etc.

Prietenia romino-sovietică are

Din toată inima

Cunoașterea, prețuirea, încrederea și ajutorul reciproc sînt bazele prieteniei.

În cei 15 ani de conlucrare, poporul român și sovietic s-au cunoscut din ce în ce mai mult și, cunoscîndu-se, se prețuiesc tot mai mult.

Uniunea Sovietică ne-a acordat încrederea ei și ne-a ajutat din plin și frățește.

Legăturile economice au demonstrat că de mult înseamnă pentru noi ajutorul sovietic, iar vizitele

urmări binefăcătoare asupra activității muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din industria grea, ca și asupra tuturor oamenilor muncii din țara noastră. Mașinile cu marca „Fabricat în U.R.S.S.“, amintesc zilnic tuturor celor ce le folosesc despre roadele colaborării frățești în opera de industrializare socialistă a țării. La rîndul său, Republica Populară Română exportă în Uniunea Sovietică produsele tradiționale exportului românesc și altele provenite din industria noastră socialistă în plină dezvoltare.

Luna prieteniei romino-sovietice, ca și alte manifestări consacrate marii prietenii, constituie prilej de manifestare a sentimentelor de dragoste și prietenie față de popoarele Uniunii Sovietice.

Pe noi ne unesc aceleași țeluri mărețe. Umăr la umăr, pășim înainte spre o lume ferită de cataclismele războaielor. Ideile victorioase ale marxism-leninismului călăuzesc activitatea creatoare a popoarelor noastre. Ele stau la temelie prieteniei veșnice dintre Republica Populară Română și Uniunea Sovietică.

Carol Lonțear
ministru Industriei Grele

Continuînd glorioase tradiții

Al cincilea Congres A.R.L.U.S. coincide cu sărbătorirea a două evenimente importante în istoria prieteniei romino-sovietice: se împlinesc 25 de ani de la constituirea Asociației „Amicii U.R.S.S.” și 15 ani de existență a A.R.L.U.S.-ului.

Asociația „Amicii U.R.S.S.” a înscris o pagină luminoasă în istoria prieteniei romino-sovietice.

În vara anului 1934, din inițiativa Partidului Comunist Român un grup de profesori universitari, scriitori, ziariști, muncitori, studenți, au pus bazele Asociației „Amicii U.R.S.S.”. Curînd au luat ființă filiale ale Asociației la Iași, Cluj, Ploiești, Pitești, Brașov și în alte orașe ale țării.

Cu emoție îmi amintesc de acele vremuri de luptă pentru cauza dreaptă și luminoasă a prieteniei cu marele popor sovietic. Alături de M. Beniuc, T. Bugnariu, C. Drăgulescu, Al. Roșca și alții am făcut parte din comitetul filialei din Cluj a Asociației „Amicii U.R.S.S.”. Îmi aduc aminte cu ce nesăț, noi, pe atunci tineri intelectuali, asistenți și studenți ai Universității din Cluj, am sorbit învățătura și lumina care venea de la Răsărit! Ea ne-a ajutat să înțelegem mai bine și mai just filul vremilor noi, lupta comuniștilor din țara noastră pentru eliberarea națională și socială.

După victoria insurecției armate de la 23 August 1944, prietenia romino-sovietică și-a găsit cîmp liber de manifestare și înflorire. Cei care am început activitatea noastră pe acest tărîm în Asociația „Amicii U.R.S.S.”, ne-am regăsit și am intrat în rîndurile celor care au participat cu entuziasm la înființarea A.R.L.U.S.-ului.

Au trecut de atunci 15 ani, răstimp în care s-a deslășurat o bogată și însuflețită activitate de popularizare a minunatelor realizări ale marelui popor sovietic. Putem spune cu mîndrie că A.R.L.U.S.-ul și-a îndeplinit cu cinste nobila sa misiune ce i-a fost încredințată de partid, de a fi un propagandist activ și entuziast al prieteniei romino-sovietice.

Al cincilea Congres A.R.L.U.S., care coincide cu această aniversare, este totodată un prilej de manifestare a celor mai profunde sentimente de dragoste și prietenie față de poporul sovietic, care ne-a ajutat să ne eliberăm patria și să elidăm în libertate o viață nouă, luminoasă.

prof. dr. V. Novacu
membru corespondent al
Academiei R.P.R.

Demostene Botez

exercită o netăgăduită influență binefăcătoare asupra evoluției tuturor popoarelor, arată însuși sensul vremii noastre.

Intreaga omenire trebuie să tie recunoscătoare Uniunii Sovietice, pentru strădaniile ei necontenite în vederea consolidării păcii mondiale, pentru asigurarea unei vieți liniștite întregii umanității.

Aura Buzescu
artistă a poporului

Omagiu

La împlinirea a 15 ani de existență a A.R.L.U.S.-ului, doresc să omagiez activitatea atît de rodnică și de multilaterală, pe care o depune în domeniul stringerii relațiilor de prietenie a țării noastre cu marea Uniune Sovietică.

După ce atîția ani de zile o politică mioapă, aș spune anti-umană, a căutat să ascundă mărețele realizări înfăptuite în țara vecină după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, A.R.L.U.S.-ul a avut misiunea ce a face cît mai cunoscut adevărul luminos despre marile state socialist. Onoare comunistilor care, cu mult timp înainte de Eliberare, nu s-au sfîit, plătind uneori cu viața, să-și arate respectul și admirația pentru victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, pentru primul stat al muncitorilor și țărănilor! De asemenea, trebuie să ne amintim că o bună parte din intelectualitatea noastră creînd acum 25 de ani Asociația „Amicii U.R.S.S.” precum și „Societatea pentru întreținerea raporturilor dintre România și Uniunea Sovietică” a militat cu înflăcărare, ținînd seama de interesele poporului român, pentru prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică. N-a trecut mult timp și desfășurarea evenimentelor ne-a arătat tuturor, cît de rodnică este colaborarea romino-sovietică, în toate ramurile vieții. Ca artistă dramatică, mi-am dat seama de rodnicia acestei colaborări în domeniul teatrului.

Am fost de două ori în Uniunea Sovietică, am avut prilejul să admir măiestria oamenilor de teatru din marea țară vecină și prietenă — după cum, nu o dată, mi-am exprimat admirația pentru spectacolele date de colective sovietice la București.

Victoriile U.R.S.S. în toate domeniile de activitate, ritmul în care sînt depășite atît de îndrăznețele planuri de construcții, sînt o clocventă dovadă a superiorității sistemului socialist. Aceste victorii

Minunatul exemplu

In numele milioanei de femei din țara noastră, aduc un cald salut celui de al V-lea Congres A.R.L.U.S. De-a lungul celor 15 ani de existență, A.R.L.U.S.-ul a dus o rodnică activitate în rîndul maselor de oameni ai muncii din țara noastră, popularizînd mărețele succese ale Uniunii Sovietice pe drumul glorioș al construirii comunismului.

Prietenia și alianța de nezdruccinat cu marele și puternicul popor sovietic constituie pentru poporul român o inepuizabilă sursă de forță și de încredere în viitor. Poporul nostru nu va uita niciodată că eroicul popor sovietic l-a ajutat să se elibereze de tirania fascistă, să devină stăpîn pe destinele sale și să-și clădească o țară nouă, socialistă. Datorită ajutorului frătesc al Uniunii Sovietice și colaborării strînse cu țările lagărului socialist, țara noastră pășește astăzi cu mîndrie pe drumul deschis de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Oamenii muncii din republica noastră populară au obținut sub conducerea Partidului Muncitoresc Român mărețe succese în industrializarea socialistă a țării, în transformarea socialistă a agriculturii, în făurirea unei culturi noi.

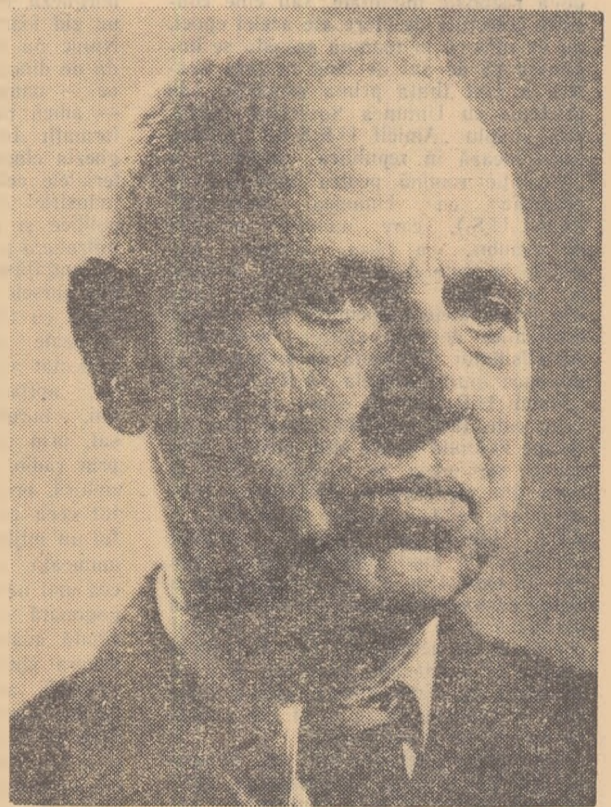
Însemnatele victorii pe care poporul nostru muncitor le-a obținut

în acești 15 ani de democrație populară se datoresc în mare măsura ajutorului frătesc și multilateral acordat de marea și puternica noastră prietenă, Uniunea Sovietică.

Regimul democrat-popular a acordat femeilor țării noastre egalitate în drepturi cu bărbații, creîndu-se posibilități pentru a putea munci în toate domeniile de activitate. Astăzi, femeile din Republica Populară Română muncesc cu devotament și eelan creator pentru a putea contribui din toate puterile la întărirea și înflorirea patriei. Minunatul exemplu de muncă și viață al femeilor sovietice le-a fost și le este exemplu și indemn. Prin mijloacele de popularizare folosite de A.R.L.U.S., ele au cunoscut tot mai bine viața fericită a familiilor sovietice, perspectivele largi pe care socialismul le-a deschis femeilor muncitoare, întregului popor muncitor.

Poporul nostru este convins că pășind alături de celelalte țări socialiste stringînd legăturile de prietenie cu toate celelalte popoare iubitoare de pace și întărînd prietenia cu marea Uniune Sovietică, își asigură un viitor înfloritor și pașnic.

Maria Rosetti
președinta Consiliului Național al Femeilor din R.P.R.

Iubite tovarășe Parhon,

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romine și Prezidiul Marii Adunări Naționale vă transmit cele mai călduroase felicitări cu prilejul celei de-a 85-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere.

Intreaga dumneavoastră viață este un exemplu de patriotism fierbinte, de slujire cu credință a poporului și a luptei lui pentru progres și libertate.

Ați muncit neobosit pentru dezvoltarea științei și culturii, pentru făurirea și consolidarea regimului democrat-popular, pentru construcția socialismului în patria noastră, îndeplinind cu cinste înalte funcții de stat și obștești. Ați adus și aduceți, ca președinte al A.R.L.U.S.-ului, o însemnată contribuție la întărirea și dezvoltarea prieteniei frățești dintre poporul român și poporul sovietic.

Vă urăm, iubite tovarășe Parhon, ani mulți de sănătate și viață rodnică în slujba patriei și a poporului nostru.

COMITETUL CENTRAL
AL
PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN
CONSILIUL DE MINIȘTRI
AL R.P. ROMINE
PREZIDIUL MARI ADUNARI NAȚIONALE

Salutul Consiliului General A.R.L.U.S.
adresat acad. prof. dr. C. I. Parhon

Scumpe tovarășe președinte,

În numele Consiliului General A.R.L.U.S., al tuturor membrilor Asociației noastre, vă felicităm din toată inima cu prilejul împlinirii vârstei de 85 de ani.

Numele dumneavoastră este strîns legat de ideea prieteniei romino-sovietice, pe care ați slujit-o cu dragoste și abnegație de-a lungul deceniilor. Munca dumneavoastră științifică, cunoscută și departe, dincolo de frontierele țării, este viu prețuită de poporul nostru. Viața dumneavoastră exemplară n-a cunoscut hotare între activitatea științifică și cea patriotică, cetățenească. Luptînd prin știință pentru binele celor mulți, pentru binele omenirii, ați asociat întotdeauna această muncă cu dragostea fierbinte pentru poporul nostru, pentru fericirea lui.

Vechi militant pe tărîmul prieteniei romino-sovietice, președinte al A.R.L.U.S.-ului de la înființarea lui, v-ați adus timp de un deceniu și jumătate contribuția deosebit de prețioasă la înflorirea și dezvoltarea activității Asociației noastre. Realizările înfăptuite de A.R.L.U.S. sub îndrumarea Partidului, pentru popularizarea Uniunii Sovietice în țara noastră și pentru cunoașterea în U.R.S.S. a succeselor dobîndite de constructorii socialismului din patria noastră, sînt strîns legate de activitatea dumneavoastră.

Sărbătorînd astăzi aniversarea dumneavoastră, fiu credincios al poporului nostru, vă urăm, iubite președinte, sănătate și mulți ani de viață, noi succese în activitatea dumneavoastră științifică pusă în slujba omului, noi succese pe tărîmul pilduitoarei activități cetățenești, patriotice, pe care o desfășurați. Vă urăm noi succese în dezvoltarea continuă și înflorirea prieteniei veșnice romino-sovietice, care este atît de aproape de sufletul dumneavoastră, de sufletul întregului nostru popor.

Felicîndu-vă pentru înalta distincție ce v-a fost acordată de Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S., vă dorim sănătate și mulți ani de viață fericită.

La mulți ani!

CONSILIUL GENERAL A.R.L.U.S.

Sînt 25 de ani de atunci...

Cine cunoaște ceva mai amănunțit istoria mișcării și a gîncirii democratice în perioada care a despărțit cele două războaie mondiale, sau cine consultă colecțiile de ziare ale acelei epoci, nu va uita că în toamna aceasta se împlinesc 25 de ani de cînd în țara noastră a luat ființă prima asociație de prietenie cu Uniunea Sovietică, intitulată simplu „Amicii U.R.S.S.". Astăzi, funcționează în republica noastră o „Asociație romînă pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică" (A.R.L.U.S.), care numără milioane de membri, a cărei acțiune pătrunde în toate planurile vieții obștești, și al cărei scop constituie una din principalele preocupări ale tuturor cetățenilor devotați cauzei construirii socialismului. Diferența de proporții și mijloace dintre actuala „A.R.L.U.S." și „Amicii U.R.S.S." de acum un sfert de veac, este, fără îndoială, uriașă. Dar nu începe îndoiială că ele sînt ipostaze deosebite ale uneia și aceleiași idei, și ceva din vigoarea și vitalitatea celei dintîi are rădăcini adînci în cea de a doua. Iniințarea asociației „Amicii U.R.S.S." în anul 1934 reprezintă așa dar un capitol de istorie a mișcării și a ideilor democratice și progresiste care însă păstrează și va păstra mereu un esențial coeficient de actualitate. Noi nu sîntem istorici și nu năzuim deci, aci, decît să reinviem amintirea citorva fapte și nume care se reflectă adînc în și din istoria pe care o scriu specialiștii.

Iniințarea unei asociații ce oameni hotărîți să activeze organizat și consecvent pentru a face cunoscută poporului și intelectualității noastre adevărata figură a primului stat socialist al lumii, corespundea unei necesități obiective stringente și unui țel principal din acțiunea Partidului Comunist din Romînia.

Burghezia romînă a fost unul din principalii susținători ai famosului „cordon sanitar", întins, din ordinul burgheziilor imperialiste apusene, de-a lungul frontierelor primului stat al muncitorilor și țărănilor, cordon care în realitate, și lăsînd la o parte numele ciudat și caraghios cu care fusese

dărui de cine știe ce imaginație obsedată de microbi revoluționari și de asepisie burgheză, era un zid, și încă un zid foarte greu de trecut. Nimic nu trebuia să pătrundă de dincolo de zid, dincoace — oameni, fapte, și idei — adică nici un fel de informații. În acest scop, burghezia clădise zidul din materialele cele mai solide ale industriei ei de construcții politice și sociale: baionete, mitraliere și sînge. În schimb se angajase să furnizeze ea, din sursele ei proprii, informații cu totul false. Și nu se poate spune că nu și-a respectat angajamentul. Timp de aproape treizeci de ani, burghezia a revărsat, prin presă, prin cărți, prin radio, prin școală, prin cultură, prin parlament, prin tot ceea ce putea constitui un mijloc oarecare de comunicație și de influențare, cea mai năstrusnică, cea mai gozonată și cea mai nerușinată avalanșă de minciuni asupra puterii și oamenilor sovietici, asupra socialismului și asupra acțiunii partidelor comuniste. Desfigurarea și hîrnia istoricelor realizări ale primului stat socialist al lumii, devenise însăși baza „educației patriotice" a burgheziei romîne, esența și scopul suprem al culturii burgheze. În același timp, informarea direct la sursă fusese înălțată la rangul de crimă de stat, iar posibilitățile unei asemenea informări erau aproape cu desăvîrșire anulate; cetățeanul romîn avea mult mai multe șanse de a găsi o punga cu aur pe trotuarul Căii Victoriei, decît de a descoperi, într-o librărie, un volum de Marx, de Engels, de Lenin, sau de a cumpăra de

Facsimil după pagina întâia din primul număr al buletinelui asociației „Amicii U.R.S.S."

la un chioșc o revistă ilustrată sovietică sau măcar un ziar comunist din oricare parte a lumii.

În aceste condiții, era firesc ca Partidul Comunist să-și pună cu acuitate problema unei informări juste a maselor asupra grandioaselor victorii și împlinirii sovietice, realitatea acestor împliniri constituind argumentul cel mai puternic în favoarea socialismului. A face cunoscute masele uriașele progrese ale țării sovietice, în industrie, în agricultură și în organizarea socială, în cultură, și, în general, în creșterea vertiginosă a nivelului de viață și de civilizație al popoarelor sovietice — însemna a aduce cel mai puternic argument împotriva incapacității, descompunerii și ticăloșiei regimului burghez, care, tocmai în acea epocă, impunea masele suferințe indescribibile, la care adăuga pregătirile în vederea războiului și sălbăticia dictaturilor regale, militare și fasciste.

Neuitatul Sahia

Oamenii care au semnat actul de constituire a asociației „Amicii U.R.S.S.", erau intelectuali și artiști bătrîni și tineri, unii dintre ei iluștri, alții încă în pragul carierei lor, oameni cinstiți mobilizați de partid pentru o misiune care în condițiile sociale, politice și culturale ale Romîniei burgheze apărea plină de dificultăți și chiar de riscuri. Un Parhon, un George Enescu, un Mihail Sadoveanu erau priviți chiorș de burghezia fascizantă, miriști și amenințați de orice comisar al Siguranței burgheze pentru că înțelegeau să răspundă datoriei lor de artiști și oameni de știință, datorie care le dicta, în primul rînd, cunoașterea cit mai largă a culturii lumii, interesul și prietenia față de toate cuceririle și progresele acestei culturi. Și însăși ființa asociației era periclitată din prima clipă a înființării, și viața ei legală avea să fie întreruptă cu brutalitate de către Siguranță, nu după mult timp. Astfel, încît, nu e de mirare că primele obiective ale acestei acțiuni aveau să fie moceste și cîntărite cu multă grijă în raport cu posibilitățile și cu amenințările. Unul din aceste prime obiective a fost participarea unei delegații romînești la istoricul Congres al scriitorilor din 1934. Delegația s-a format, s-a pregătit, dar dintre toți membrii ei, sabotați prin toate mijloacele politice și administrative posibile, nu au ajuns în sala de la a cărei tribună Maxim Gorki a lansat zguduitoră întrebare: „Oameni ai culturii, cu cine sinteți?“, decît Alexandru Sa-

hia. Astfel, evocînd prima asociație de prietenie romîno-sovietică, inițiată de Partidul Comunist Romîn, evocăm din nou numele, figura și activitatea omului care și-a jertfit viața pentru cauza poporului muncitor și care cel mai bine și mai frumos a reprezentat în lumea artei și a intelectualității, tipul scriitorului militant, format de partid.

Sahia a fost, din capul locului, un factor activ al asociației „Amicii U.R.S.S.". El aducea în această nouă înjghebare o experiență relativ veche, o competență și o pasiune cu mult mai vechi. Era un admirator fervent al Uniunii Sovietice și cunoștea mar bine decît mulți alții împlinirile ei în toate direcțiile, cunoscînd bineșor, prin eforturi ce astăzi par inimaginabile, chiar și limba rusă. De cînd își începuse activitatea gazetărească și scriitoricească, călăuzit de partid, căutase fără încetare ca prin articolele sale sau direct prin traduceri, să facă cunoscută cititorilor măcar cite o fărîmă din realizările sovietice, desigur mai ales în domeniul artei și al literaturii. La pagina a doua a Faclei pe care o redacta în anii 1931—1932, scrisese despre Maxim Gorki, despre Ilva Ehrenburg și tradusese un fragment din romanul *Bursucii* al lui Leonov. Apoi, ca redactor al săptămînalului *Veac Nou* și al revistei literare *Bluze albastre* făcuse cîin ce în ce mai mult loc acestei scumpe preocupări a sa, recenzînd cărți, scriind articole teoretice și traducînd poeme și proze ale unor scriitori sovietici de care pușini în țara noastră, din marea publică al intelectualității burgheze, au ziseră pînă atunci: Maiakovski și Esenin, Gladkov, Furmanov, Leonov, Ehrenburg și mulți alții fuseseră prezenți publicului romînesc datorită lui și pasiunii cu care mobilizase în această direcție din ce în ce mai mulți intelectuali.

„U.R.S.S.-azi“ — o mărturie elocventă

Cu această pricepere și cu această pasiune, el a devenit cum spuneam, unul din stilpii asociației „Amicii U.R.S.S.", și a fost singurul care, cu ajutorul partidului și înfruntînd toate riscurile, a trecut ilegal frontiera și a ajuns la Moscova, îndeplinindu-și astfel un vechi și arzător vis. În spiritul acestei asociații, așa cum arăta în prefață, el a scris la întoarcerea sa din țara socialismului, prima carte romînească despre Uniunea Sovietică, intitulată „U.R.S.S. — azi“. Cartea a apărut cu nemăpușitate dificultăți de imprimare, iar Sahia și-a văzut, după apariția ei, libertatea și viața mai amenințate decît oricînd. Prin această carte, s-a constituit la noi o imagine mai completă a Uniunii Sovietice în anul 1934. Prin această carte el a informat cititorul romîn despre progresele uriașe ale industrializării socialiste în timpul celui de al doilea plan cincinal, despre avîntul agriculturii socialiste după colectivizarea totală, despre creșterea nivelului de viață al sutelor de milioane de oameni sovietici, despre mindria lor, încrederea lor, forța lor invincibilă. Prin această carte, intelectuali și scriitorii romîni au putut cunoaște treapta cea mai nouă și cea mai înaltă a teoriei literare revoluționare, căci cartea conține un capital amplu și complet asupra dezbaterilor aceluia istoric Congres al scriitorilor sovietici, la care Sahia a participat și cu zi...

Astăzi, desigur că toți știm mult mai multe despre Uniunea Sovietică, ale cărei realizări și oameni ne-au devenit familiare. Astăzi călătorim în Uniunea Sovietică, citim literatură științifică și beletristică, îi vedem teatrele și filmele, îi cunoaștem limba. Azi sîntem în aceeași familie a socialismului, în lagărul păcii și progresului, care are în frunte Uniunea Sovietică. Dar astăzi, cînd toate sînt alif de limpezi, de directe și de ușoare, nu trebuie să uităm că prietenia noastră cu popoarele sovietice a costat cîndva suferințe și sînge, și că ea s-a născut și a crescut dintr-o sămință cultivată în sufletul poporului romîn, ce mult, prin grija, lupta și eroismul comunistilor romîni.

Radu Popescu

Cuvînt către cititorii romîni

Sînt recunoscător revistei „Veac nou" pentru că mi-a oferit posibilitatea de a împărtăși cititorilor romîni, unele impresii cu prilejul Săptămîinii cărții sovietice în Republica Populară Romînă.

Înainte de toate aș vrea să vă vorbesc despre rolul extrem de important și nobil pe care cartea sovietică îl joacă în viața de zi cu zi, a poporului nostru. Nu exagerez dacă afirm că poporul nostru, multi-național, constructor al societății comuniste, este un cititor pasionat. La noi citesc toți oamenii, de la mic la mare. Mai mult de jumătate din populația țării învață în școli elementare și medii, în institute de învățămînt superior, frecventează numeroase cursuri, școli și seminarii din rețeaua de învățămînt de partid. Partidul Comunist și guvernul sovietic nu cruță nici fonduri și nici eforturi pentru satisfacerea setei de cunoștințe mereu crescînde a poporului, pentru educația comunistă a oamenilor muncii și în special a tineretului.

Anual, în Uniunea Sovietică se editează peste un miliard de cărți din toate domeniile de activitate, fără să mai socotim nenumăratele reviste și ziare. Apar cărți în limbile tuturor popoarelor U.R.S.S. În afară de operele clasice și scriitorilor sovietici contemporani, se editează lucrări de literatură beletristică și științifică de autori străini. Nici o țară burgheză nu cunoaște un asemenea tiraj de masă. Opera completă (în 30 de volume) a lui Dickens, de pildă — ca să dau un singur exemplu — se editează la noi într-un tiraj de 600.000 exemplare.

An de an, sporește numărul cărților traduse din limba romînă. Numai din literatura beletristică s-au editat 135 de titluri (inclusiv culegeri), aparținînd unui număr de 37 de scriitori, într-un tiraj de peste 6 milioane exemplare, dintre care 46 de lucrări de Mihail Sadoveanu.

Acordînd o însemnătate atît de mare cărții, nu intenționez nicidecum să reduc rolul cinematografului, ra-

de N. DANILOV

locuitor al ministrului Culturii al U.R.S.S.

tioului și televiziunii care, alături de teatru, muzică și artă plastică, educă de asemenea, masele largi de oameni ai muncii, le trezesc și le cultivă gustul pentru frumos.

În țările lagărului socialist, unde poporul muncitor este stăpîn atotputernic și fîuritorul fericirii sale, toate aceste mijloace slujesc poporul. Întrucît este vorba despre carte, aș dori să spun cîteva cuvinte despre rolul nobil și important pe care îl joacă la noi bibliotecile și armata de bibliotecari, acești lucrători modești, dar foarte folositori.

În Uniunea Sovietică, pe lângă organizațiile de stat și obștești, există aproximativ 400.000 de biblioteci care dispun de un uriaș fond de cărți. Unele dintre ele au un renume mondial ca, de pildă, Biblioteca de stat „V. I. Lenin", Biblioteca publică de stat „M. E. Saltikov-Șcedrin", Biblioteca Academiei de Științe a U.R.S.S. etc.

Recent, Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a adoptat o importantă hotărîre privind întărirea bazei tehnico-materiale a tuturor bibliotecilor din țară și îmbunătățirea activității lor.

În încheiere, vreau să vă spun, dragi prieteni, că fiecare om sovietic se bucură că relațiile frățești dintre popoarele romîn și sovietic, unite prin țeluri comune, se întăresc și se dezvoltă an de an, că schimburile culturale care îmbogățesc reciproc și apropie popoarele noastre se extind necontenit.

Anul acesta, schimbul de cărți a fost mai intens decît anul trecut. În prima jumătate a anului, Biblioteca „V. I. Lenin" a primit din partea bibliotecilor din R.P. Romînă 7744 publicații și a trimis în schimb 10.271 de publicații precum și 1270 de microfilme.

Prietenia indestructibilă și frăția dintre popoarele noastre sînt cimentul de politica Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Partidului Muncitoresc Romîn, bazată pe unitatea de concepții și țeluri care decurg din învățătura marxist-leninistă.

Rolul educativ al opiniei publice

În U.R.S.S. a fost supus discuției maselor largi proiectul de lege privind întărirea rolului opiniei publice în lupta contra încălcărilor legalității sovietice și ale regulilor de conviețuire socialistă.

Acest proiect, precum și regulamentul model privind instanțele tovrășești, prezintă un impresionant complex normativ privind acțiunea și intervenția opiniei publice, a colectivelor de oameni ai muncii și a organizațiilor obștești și de masă pentru asigurarea ordinii de drept, caracteristică perioadei de construire desfășurată a comunismului. Opinia publică și organizațiile de masă sînt chemate să joace un rol mereu crescînd în educarea comunistă a maseilor, în apărarea ordinii obștești și a drepturilor cetățenilor, în prevenirea și combaterea faptelor antisociale. Lupta pentru respectarea legilor sovietice și a regulilor de conviețuire socialistă, arată proiectul, este o sarcină ce revine nu numai organelor de stat, ci și organizațiilor obștești și colectivelor de oameni ai muncii. Bazîndu-se pe o nouă etapă a dezvoltării conștiinței sociale, proiectul merge mai departe arătînd că fiecare cetățean sovietic în parte este obligat nu numai să respecte legile și regulile de conviețuire, dar să și ceară aceasta de la ceilalți cetățeni, luptînd activ contra tuturor faptelor antisociale.

Normele proiectului pot fi împărțite în două principale grupe, după obiectul reglementării. Prima grupă de norme, reglementează concret modalitățile de atragere a opiniei publice, a colectivelor de oameni ai muncii și a organizațiilor obștești în lupta contra încălcărilor ordinii obștești, iar a doua grupă de norme, reglementează concret problema deosebit de importantă a supravegherii minorilor și a combaterii încălcărilor comise de

minorii, pe baza unei susținute munci educative și preventive, a atragerii la această muncă a tuturor oamenilor muncii și a întăririi răspunderii părinților și tuturor cetățenilor, pentru educarea minorilor.

Proiectul prevede în primul rînd organizarea de instanțe tovrășești în toate întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat, în colhozuri și cooperative meșteșugărești, pe lângă administrațiile de locuințe și comitetele de stradă. Instanțele tovrășești sînt organe obștești alese, chemate să contribuie activ la educarea comunistă a cetățenilor și la respectarea de către aceștia a legilor sovietice.

Conducerea tuturor instanțelor tovrășești aparține comitetelor executive ale sovietelor de

Precum se vede, este vorba de un sistem deosebit de elastic pentru folosirea căilor și aplicarea măsurilor celor mai adecvate, după gravitatea concretă a faptei.

Proiectul prevede că, organizațiile obștești și colectivele de oameni ai muncii pot cere organelor judiciare să înceze procesul penal și să le încredințeze spre reeducare pe termen de un an, pe acei care au comis, pentru prima dată, fapte penale fără deosebit pericol social. Hotărîrea de încetare a procesului penal este provizorie, căci dacă, în intervalul de un an, făptuitorul nu dă dovezi temeinice de îndreptare printr-o comportare exemplară și muncă cinstită, organizația obștească sau colectivul de oameni ai

comitetele executive ale sovietelor raionale și orașenești și a celor ierarhic superioare acestora. Aceste comisii se compun din deputați ai sovietelor, reprezentanți ai organizațiilor obștești, cadre din învățămînt, sanitare, din asistența socială și instituțiile Ministerului Afacerilor Interne.

Comisiile pentru minori identifică pe minorii care au nevoie de sprijin, iau măsuri pentru trimiterea lor la școli sau pentru încadrarea lor în muncă, examinează cauzele privind diversele abateri comise de minori, exercită controlul obștesc asupra activității coloniilor de reeducare și de muncă pentru minori, a camerelor pentru minori și a oricăror instituții pentru minori, și supraveghează comportarea minorilor după ce au ieșit din aceste instituții.

Proiectul conferă acestor comisii și alte atribuții largi. Astfel, ele au dreptul să ceară organelor judiciare ca minorul infractor să fie absolvit de pedeapsă, sau să i se aplice o pedeapsă mai ușoară decît aceea prevăzută pentru infracțiunea săvîrșită, să i se aplice o condamnare condiționată, să fie eliberat înainte de executarea completă a pedepsei, să fie reabilitat după un termen mai scurt.

Comisiile pentru minori au de asemenea dreptul să vegheze ca întreprinderile și instituțiile să aplice dispozițiile de ocrotire privind munca minorilor și să le creeze condițiile necesare de existență. Desfacerea contractului de muncă cu un minor se poate face numai cu acordul comisiei pentru minori.

Așa dar, e vorba de o nouă serie de măsuri care reflectă stadiul înaintat al construcției sociale în U.R.S.S., creșterea conștiinței socialiste a oamenilor sovietici.

S. Feller

Probleme la ordinea zilei

deputați ai oamenilor muncii, tribunalele populare fiind obligate să le dea întregul ajutor pentru desfășurarea activității.

În atribuțiile instanțelor tovrășești intră examinarea abaterilor de la disciplina muncii și de la regulile de conviețuire socială; specula mărunță, furtul mărunț din avuții obștești, actele mărunte de huliganism, insultele, lovirile, prepararea țucii sau a altor băuturi alcoolice fără scop de vânzare, precum și alte încălcări, dacă toate aceste fapte sînt comise pentru prima dată; faptele ce constituie infracțiuni, dacă ele nu prezintă un pericol social însemnat, comise pentru prima dată, cînd instanța judecătorească, procurorul, organele de anchetă sau de miliție socotesc indicat să predea cauza spre examinare instanțelor tovrășești.

muncii care l-a primit spre reeducare, comunică aceasta instanței de judecată sau procurorului pentru reluarea procesului.

O măsură legislativă deosebită importantă care merită a fi și ea relevată este obligația care se instituie pentru comitetele executive ale sovietelor locale, pentru conducătorii de întreprinderi, instituții și organizații, de a asigura încadrarea în muncă a condamnaților, după executarea pedepsei, precum și indicația dată organizațiilor obștești de a veghea ca să se creeze acestor persoane condiții necesare de existență.

Proiectul se ocupă de combaterea încălcărilor comise de minori și de lupta contra lipsei de supraveghere a acestora. În acest scop, se înființează Comisii pentru minori pe lângă

Confortul și frumosul în viața cotidiană

Există o foarte interesantă publicație sovietică, ce se numește „Noviie tovari” („Mărfuri noi”). Deși se adresează mai mult lucrătorilor din comerțul sovietic, răsoirea ei aruncă multe lumini asupra vieții de toate zilele a cetățeanului sovietic. Frumos ilustrată, în culori, și foarte îngrijit prezentată, „Noviie tovari” popularizează caracteristicile, modul de folosire și prețurile produselor de larg consum ce ies pe porțile fabricilor, pentru ca, după un scurt popas în rețeaua comercială, să-și ia locul în căminele familiilor sovietice. Un istoric al viitorului care va vroi să descrie viața cotidiană a unei familii sovietice la mijlocul secolului al XX-lea, nu va putea neglija buletinul „Noviie tovari”. El va găsi în colecția acestei publicații un izvor de informații al căror tîlc social și cultural nu poate fi ascuns de preciziunea și mulțimea amănuntelor tehnice. Fiecare pagină pe care o va întoarce îi va arăta cum comodul și frumosul, utilul și plăcutul, într-o imbinare din ce în ce mai strînsă, într-o contopire ce tinde să devină

organică, funcțională, au pătruns în viața căminelor sovietice.

„Noviie tovari” nu este o publicație prea veche. Însăși apariția ei a avut o semnificație deosebită. Ea a ilustrat noile posibilități căpătate de poporul sovietic, ca, pe baza înfăptuirii liniei generale a P.C.U.S., linia dezvoltării cu precădere a industriei grele, să treacă la reorganizarea și dezvoltarea tuturor ramurilor economiei naționale. Aceste posibilități au fost subliniate de Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. În scurtul răstimp care s-a scurs de la Congres și pînă acum, a fost luată o întreagă serie de măsuri a căror înfăptuire aduce o contribuție simțitoare la ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor sovietici. E destul să amintim de hotărîrea privitoare la dezvoltarea alimentației publice și a întreprinderilor de prestări de servicii sau de și mai recenta hotărîre privitoare la terminarea trecerii la ziua de lucru de șapte ore și la reglementarea salarizării în toate ramurile economiei naționale. Pe aceeași linie a folosirii „noilor posibilități, noilor forțe” de care a vorbit N. S. Hrușciov în raportul făcut în fața Congresului al XXI-lea al P. C. U. S. se înscrie și hotărîrea C. C. al P.C.U.S. și a guvernului sovietic asupra măsurilor ce urmează a fi luate pentru sporirea producției, a îmbogățirii sortimentului și a îmbunătățirii calității mărfurilor de uz cultural-social și gospodăresc.

Ritmurile de dezvoltare ale industriei sovietice în ansamblul ei sînt, pe bună dreptate, socotite unice în istoria economică a lumii și înegaleabile pentru orice țară capitalistă. Ritmul în care se dezvoltă producția

mărfurilor de uz social-cultural și gospodăresc este însă și mai uimitor. În 1950 încă, cu producția acestor mărfuri se ocupau relativ puține fabrici. Ele au scos în acel an 12.000 frigiderice de un singur model, 300 mașini de spălat de un singur model și 61.000 aspiratoare de praful de un singur model. În 1958, s-a ajuns la producția a 359.000 frigiderice, a 463.000 de mașini de spălat rufe și veselă, a 246.000 aspiratoare de praful. În general, aceste cifre trebuie înmulțite cu un coeficient care variază între 2 și 2,5 pentru a se ajunge la producția prevăzută pentru 1961 de recenta hotărîre a C.C. al P.C.U.S. și a guvernului sovietic. Pentru unele produse însă, coeficientul trece de zece. De pildă, producția de motorete și scutere va crește de la 25.000 în 1958 la 280.000 în 1961.

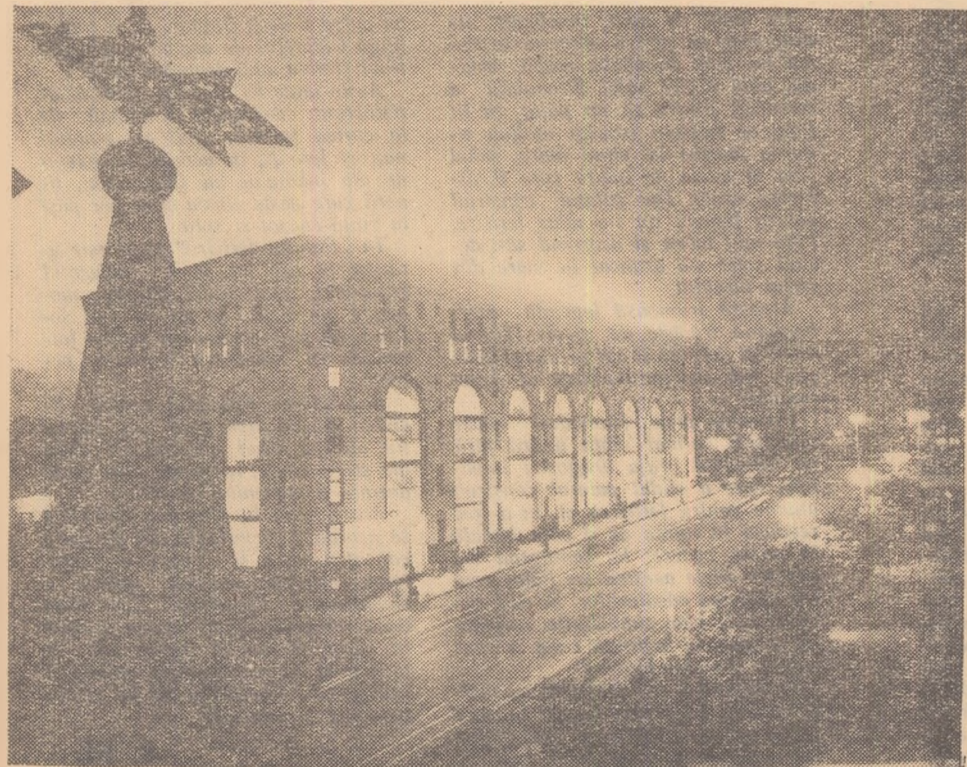
Există așa dar, motive serioase de a considera că desfacerile mărfurilor de uz cultural-social și gospodăresc prevăzute de planul septenal (2.500 ruble pentru fiecare familie) vor fi realizate înainte de termen.

Cantitatea nu înseamnă încă totul. Hotărîrea C.C. al P.C.U.S. și a guvernului sovietic se citește ca un buletin al victoriilor tehnicii noi în domeniul producției bunurilor de consum. Pentru fiecare categorie de mărfuri sînt prevăzute amănunțit îmbunătățirile tehnice de introdus, noile modele ce urmează a fi create și puse în vânzare.

Veștile ce sosesc de la pavilionul celor mai bune modele de mărfuri de larg consum, organizat de Camera de Comerț a Uniunii Sovietice arată că punerea în aplicare a hotărîrii de care ne ocupăm se va face în mod necondiționat. În ultimul timp, din Omsk, a sosit modelul unei mașini de spălat prevăzută cu un dispozitiv centrifugal de stoarcere. Încă în acest an, asemenea mașini vor intra în producție în uzine aparținînd consiliilor economiei naționale din Moscova, Tula și Celiabinsk. Fabricile producătoare de televizoare se pregătesc să scoată un nou model de televizor cu cinescop și cu unghiul de deviere a razei electronice de 110 grade. La Riga, se pune la punct aparatul de radio cu semiconductori. Fabrica de mase plastice din Karaciavovsk se pregătește să producă în serie mașini de curățat cartofi din mase plastice. La Tula și la Omsk au fost construite primele exemplare ale mașinilor de cusut de tipul „zig-zag”.

Da, „Noviie tovari” promise a deveni și mai interesant decît a fost pînă acum. Cu binecuvîntarea tehnicii noi, frumosul și utilul se pregătesc să ofere roade tot mai bogate spre bucuria și folosul familiilor sovietice.

Ion Manu

Zile de toamnă pe Donul liniștit

Veški. Așa și-au botezat cazacii frumoasa lor staniță, Veșenskaia. Li rostesc numele cu evlavie, ca al unei ființe dragi. Dacă o privești de pe malul celălalt al Donului ai impresia că un cîrd de găște albe, venit să se scalde, a încremenit pentru totdeauna pe mal, ca să nu se mai sature niciodată privind fermecata oglindă a apelor...

Acum e toamnă. Apele Donului și-au mai pierdut din strălucire, au încremenit parcă și ele odată cu cerul cenușiu pogorît în adîncurile lor. Pe mal, octombrie grijuliu a aprins ruguri. Ulmii și arțarii își înalță în slăvi flăcările rosietice ale coamelor, iar bătrînele sălcii au presărat în jurul lor covor galben de frunză foșnitoare...

Da, e toamnă. Departe, în lunci, se aude trosnet de pușcă, și cîrduri de grauri trec grăbite pe deasupra capetelor noastre. Se pregătesc, se vede, de drum, își încearcă aripile... Un remorcher dă glas ascuțit trăgînd în susul riului o caravană de șleperi greoaie.

În fața pontonului un șir de camioane își așteaptă rîndul. Șoferii își freacă minile rebegite. Se ocărăsc a urît și lehamite — n-au vreme de pierdut, și totuși... Apare o căruță cu un cal și, parcă înțelegînd din vreme în vreme ei, șoferii îi fac numaidecît loc, o lasă să treacă fără rînd. Îmi vine să zîmbesc. Deși instalați la volanul mașinii, cazacii respectă această relicvă a trecutului — calul. Nu e mult de cînd pîcurile lor își adăpau roibii în molcomele ape ale Donului, și acum... O singură gloabă printre zecile de mașini. Merită, pe drept, întîietatea...

— De unde v-ați mai adunat atîția? întrebă oțărît o namiță de cazac, nerăbdător se vede să ajungă la ponton.

— D-apoi ce, ai picat din lună? Nu știi că mine îl zi de iarmaroc?

Căpîștile de varză din camion au prins chiciură, scîrșite la orice zdruncinătură. Gîștele, scoțindu-și capetele moțate din lăzile rînduite cu grijă, gîșle sfătoase, privindu-ne cu ochi de filozof. Un flăcău oacheș, cu păr cîrlionțat, ne întinde din cabina camionului cîteva felii de pepene. Sint reci ca gheața, dar dulci cum e zahărul. Le mîncăm pe îndelete, azvîrlind cojile departe în apa cenușie a Donului.

— De la Moscova, nu? ne întrebă flăcăul. Nu cumva ați fost și data trecută, cînd a venit Nikita Sergheevici pe la noi?

Primind un răspuns afirmativ, flăcăul împinse de-o parte felia de pepene.

— Ia spuneți-mi, e adevărat ce vorbesc oamenii — cum că Nikita Sergheevici ar fi spus că de acu' încolo o să vină să se odihnească numai aici, pe meleagurile noastre? Frumoase locuri, nu-i așa? Am auzit că și americani au început să vorbească despre pace, e drept? Dar mai sint și din ăia...

Flăcăul tăcu o clipă, apoi își trase din buzunar minica goală a hainei.

— Aia n-au mirosit cum trebuie praful de pușcă, asta e... Abia îmi mișca mustața, cînd o blestemată de schiță mi-a scurtat brațul, așa cum îl vedeți... Ce-a mai fost și pe-aici, pe Don! Iad, nu alta. Se amestecase cerul cu pămîntul, de spunea că a venit sfîrșitul lumii... Uite, cu mîna asta care mi-a mai rămas i-aș strînge de beregată pe toți acei care mai vorbesc de război! Bine le-a mai zis Nikita Sergheevici americanilor: hai, cică, să înecăm în mare toate bombele... Se vede că și-au pierdut mințile de-a binelea cei care nu înțeleg încă treaba asta.

Un cîrd de găște sălbătice săgetă văzduhul. Se auzi plescăitul unui pește în apă. O lună rece, ca un bulgăraș de gheață, se încalca în coama pletoasă a sălciiilor.

— O fi răsărit luna și pe la ei? întrebă, după o tăcere mai îndelungată, flăcăul.

— Dați-i drumul, nu mai zăboviți! se auziră glasuri de pe ponton.

Și mașina noastră, huruind pe birnele umede ale pontonului, o porni spre luminile pîlpîitoare ale Veșkăi.

...Se crăpa de ziuă. O ceață alburie învăluia stanița. Mă trezi susurullaptelei muls în doniță de bătrîna îngrijitoare a Casei Colhoznicului, unde trăsese peste noapte. Căsuțele somnoroase, aciuete sub coamele ruginii ale arțarilor, se trezeau una cite una.

ACASĂ LA MIHAIL ȘOLOHOV

Cobor spre riu. În fața mea, pe cărare, pășește o ființă omenească. O ajung din urmă. E milițianul Afanasi Melnikov, de prin partea locului. Intrăm în vorbă.

— Noutăți, zici? Apăi, cum să-ți spun... Nimic deosebit, Iaca, un prieten de-al meu se lăuda aseară că dintr-un foc a doborît opt becafe... Tocmai mă duceam la el să văd dacă nu cumva... Dar, nu, cred că-i adevărat, că n-are obiceiul... Hai mai bine să dăm o raită pe la pescari.

Privind către Donul liniștit...

— Ia, moș Dmitri, arată-ne isprava de azi-noapte...

Pescarul, un moșneag cu chipul ars de soare, cu ochi de veveriță, împinse cu piciorul un paner doldora de plăci.

— Ca argintul viu, ce zici? zîmbi milițianul. Merge treaba, merge, moșule, hai?

— Cum să nu meargă! Cînd vrea omul... Și se apucă să arunce în panere peștii încă vii, adunați în grămezi, pe mal.

Una cite una bărcile pescarilor se întorceau de pe riu. Erau pline...

Ceainăria staniței e locul unde se încruciează toate drumurile, toate veștile. M-am așezat la o masă. În fața mea mai erau trei oameni. Studiau, din cale-afară de preocupați, o hartă a regiunii.

— Horticultori?

— Da, îmi veni răspunsul. De la Institutul de Agricultură din Rostov. Intocmii...

„Dragi cazaci... aveți încă prea puține livezi...” Cuvintele lui N. S. Hrușciiov, rostite aici, în piața pe care o vedeam prin fereastra ceainăriei, îmi veniră în minte pe neașteptate.

— Prin urmare, vă conformați criticii?

— Se-nțelege, zîmbiră cei trei. Are dreptate Nikita Sergheevici. Ținutu-i bogat... Cit despre livezi... Războiul a măturat din cale și bruma de grădini care-a mai fost pe-aici. Nu-î nimic, vom sădi altele. Privește pe hartă. În toamna asta la Veški am plantat cinci sute de hectare... Nu-i glumă. Treaba merge ca pe roate! Pînă la sfîrșitul septenalului ne-am planificat să acoperim o suprafață de patru ori mai mare... Atunci să vii să ne vezi!

— Ei, cum stai cu noutățile? mă întîmpină, zîmbind, secretarul Comitetului raional. În lipsa dumitale ne-a mai sosit cite ceva... Vezi patalamaua asta? E aprobarea pentru șoseaua asfaltată pe care o vom construi pînă la gară. N-î se pune totul la dispoziție. Ne-a mai venit o știre de la Rostov: cu ajutorul inginerilor de acolo vom construi în curînd o electrocentrală. Va furniza curent electric pentru întreaga regiune... Apoi, mai am ceva pentru dumneata. Notează: avem un nou diacon în sat. Azi va face prima slujbă la biserică. Se spune că are o voce ca lilia, protocol. Numai că o să cam ducă dorul mîrenilor: pînă și babele noastre o să-l părăsească... Ascultă-mă ce-ți spun. Să vii la club, și ai să te convingi cu proprii dumitale ochi. Într-adevăr, secretarul avea drep-

tate. La club, o mare de capete. Rulau două filme: vizita lui N. S. Hrușciiov în stanița Veșenskaia și în America.

Lumina s-a stins... Pe ecran — Donul. Un cer de peruzea. Un avion alb săgetează văzduhul. Nikita Sergheevici salută mulțimea... Șolohov și Hrușciiov se îmbrățișează. Mașina în care călătorește oaspetele drag străbate ulițele staniței. Mulți dintre cei prezenți în sală se văd pe ecran... Oamenii nu-și află astîmpărul, se foiesc pe locu-

Cunoșteam porțița, cunoșteam și ogradă. Aici, în pragul acesta, Nikita Sergheevici și Șolohov s-au fotografiat împreună...

Un hol spațios. Pe cuier o manta de ploaie și o scurtă de vinătoare.

— Intră, intră, mă poștește Mihail Alexandrovici, petrecîndu-și brațul pe după umărul meu.

Intru. Odaia de lucru. E atît de mică încît întreaga dușumea o acoperă o singură blană de urs... O fi trofeul vinătoresc al scriitorului, o fi un dar primit de la amici? Mă sfîesc să-l întreb. În colț o masă, plină cu manuscrise.

Ochii blajini ai gazdei mă ațintesc cu prietenie. După un schimb de fraze convenționale îmi spune:

— Da, vizita lui Nikita Sergheevici a fost de bun augur. Mă întrebă dacă voi scrie despre această călătorie? Aș fi bucuros să scriu, dar am o meteahnă: îmi place, mai întîi, ca totul să se așeze în minte, să capete contur. Iubesc gazetăria, dar... mai aveți răbdare.

Aflu, printre altele, că Mihail Alexandrovici lucrează la ultimele capitole ale romanului său „Pămînt destelenit”. Îmi povestește, pe scurt, conținutul volumului. Îmi vorbește de soarta deocamdată știută numai de el, a eroilor săi Lușka și Davidov...

— Lucrez simultan, îmi spune, la cîteva capitole. Unul dintre ele m-a pasionat îndeosebi. E un capitol de dragoste, de dragoste curată, omenească. Voi, tinerii, va trebui să-l citiți. Trebuie să trăiești pe lume iubind, iubind cu toată dăruirea de sine...

Minunata toamnă s-a instăpînit pe malul Donului. E o toamnă de mari perspective, de mari bucurii. Oamenii simpli de pe întreaga față a pămîntului au denumit-o primăvara marilor speranțe. Fie ca aceste speranțe ale omenirii să se implinească. Fie ca toți acei care răstoarnă brazda ogorului, care călesc fierul, care-și aruncă navoadele în apele limpezi ale riurilor, acei care iubesc cîntecele, să se înfrățesc în marea și curata dragoste omenească!

V. Peskov

Un palat ca-n povești...

De mult, de mult, înnebunit de dragostea pe care a aprins-o în inima lui cea frumoasă roabă Armida, unul dintre șahii Șirvanului a construit pentru ea un palat. Și în timp ce meșterii iscusiți înalțau zidurile masive în plină mare, șahul visa la zilele de iubire care îl așteptau acolo. Dar palatul construit pentru fericire nu i-a adus fericire. Fata nu-l iubea și nevoind să-i devină soție s-a aruncat în mare din virful turnului.

Această frumoasă legendă azerbaidjană trăiește de secole. Turnul ficioarei dănuie și azi pe malul Caspiceii sub soarele fierbinte al Apseronului.

Povestea cea frumoasă roabe care și-a curmat viața tinăra fără să cunoască oraia dragostei implinite, care a sfîdat palatul construit anume pentru fericirea ei, ne-a fost readusă în minte de o știre banală la prima vedere: la Leningrad s-a deschis zilele acestea un Palat pentru oficierea căsătoriilor. Și cum oamenilor le plac simbolurile, originale și poetice instituții i s-a și spus îndată „Palatul fericirii”.

Leningradul se mîndrește cu multe edificii. În orașul acesta în care parcă toți s-au înțeles să facă numai lucruri frumoase, „Palatul fericirii”

nu putea fi decît frumos. El se înalță lângă Călărețul de aramă și a aparținut cîndva unui demnitar țarist.

Acolo unde își omorau plictisul aristocratic doamnelor și domniile de la curtea țarului, arăd azi emoționați și fericți, în acordurile solemne ale marșului lui Ceaikovski, tinerii care peste cîteva clipe vor pași în viață ca soți și soție.

În „Palatul fericirii” totul este aranjat în așa fel, încît momentul căsătoriei, unul dintre marile momente ale vieții, să fie cit mai solemn, să se întîpîrească pentru totdeauna în amintirea tinerilor perechi.

Deschiderea Palatului pentru oficierea căsătoriilor, care este calitativ altceva decît obișnuitele oficii ale stării civile, răspunde unei vechi dorințe a oamenilor sovietici.

Acum, cînd în Uniunea Sovietică se acordă o importanță atît de mare educației etice și estetice a tineretului, cerințele acestea capătă o semnificație deosebită. Căci unde dacă nu acolo unde începe drumul în viața de familie trebuie să se facă totul ca sentimentele morale și estetice ale tineretului să fie și satisfăcute și educate?

S. M.

Călător de câteva ori în Uniunea Sovietică, am cunoscut locuri și oameni de care m-am legat printr-o trainică afectivă. Mai ales de oamenii pe care am avut bucuria să-i cunosc și de care m-am despărțit, la capătul citorva ore sau zile, ca de niște vechi și buni prieteni.

În aceste zile când poporul nostru sărbătorește Luna prieteniei rom-sovietice, îi revăd aievea, așa cum i-am cunoscut, pe toți acești prieteni ai mei, deosebiți ca statură și chip, având profesii diferite, dar la fel de calzi și prietenoși, ai domo de mindri de patria lor și de viitorul pe care îl făuresc. La Moscova, Leningrad, Chișinău și Odesa, Soci și Suhumi, am cunoscut oameni aparținând aceleiași familii unite a poporului sovietic...

Vor trece anii, și poate într-o zi, pășind pe teritoriul Uniunii Sovietice îi voi întâlni din nou. Pe tine, Hamidov, întâlnit într-o după amiază pe străzile însoțite din Suhumi, pe tine Arcașa, să mă ierți că nu-mi pot aminti numele tău de familie, atît de dornic să ascultî povestindu-ți-se ce se întimplă în România, pe tine bătrine mecanic din portul Odesei, Semion Mihailovici mi se pare, îndrăgostit de orașul scărilor monumentale, pe tine tovarășe Frolov, care ai știut să vezi prin pinza anilor conturul și miezul literaturii dramatice din epoca comunismului, pe voi și pe toți ceilalți oțiți i-am cunoscut așa dorj să vă reîntîlnesc după cîțiva ani. Unde vă veți afla atunci, ce veți fi devenit? Greu de ghicit, nu-i așa, și totuși așa cum v-am cunoscut și v-am deslușit inima nu-mi vine greu să-mi închipui.

Pe tînarul cu ochii mari și neliniștiți, l-am găsit în compartiment dimineața, cînd m-am trezit. Se urcase în tren noaptea, probabil la Chișinău și izbutise să se culce pe cușeta alăturată fără să-l simt. Cînd m-a văzut sculîndu-mă, m-a întrebat:

— România?

I-am răspuns afirmativ printr-o mișcare a capului, zîmbind stînjinit de necunoașterea limbii.

— Foarte bine! Atunci o să ne înțelegem. Sînt de lingă Chișinău, m-a liniștit tînarul într-o moldovenească pe care o înțelegeam fără niciun fel de efort. Am călătorit cu el pînă la Moscova, suficient ore în șir împreună pentru a ne cunoaște pe îndelete și a ne împrieteni. Arcașa, tînarul meu tovarăș de compartiment, mi s-a părut a fi la început un om mai de grabă tăcut (mai tîrziu mi-am dat seama cît de greșită a fost această primă impresie) dar care știa să asculte ca nimeni altul. M-a rugat să-i vorbesc despre România și mai ales despre București, să-i descriu orașul, oamenii, străzile, marile magazine, teatrele. În timp ce-i vorbeam, mă fixa cu ochii lui mari, deveniți dintr-odată liniștiți și stăruitori. urmărindu-mi fiecare gest și mișcare cu o atenție concentrată, încît puțin uimit l-am întrebat:

— Ai pe cineva la București? Ai mai fost pe acolo?

— Nu, n-am pe nimeni! Dar nu cunosc Bucureștiul și aș vrea să știu cum trăiești acum, acolo. Tata a fost în București, în timpul războiului. Pe atunci era căpitan. El mi-a vorbit de România de atunci... Au trecut însă ani și s-au mai schimbat lucrurile, nu?

Arcașa era geolog. Avea 25 de ani și lucra de aproape un an de zile în nordul îndepărtat, sfredelind scoarța pămîntului siberian.

— Ciudată e cîte odată viața! Îmi mărturisii el. Cîțiva ani din copilăria mea i-am trăit într-un orașel așezat pe malurile riului Amu Daria. Era în timpul războiului, cînd eram evacuat împreună cu mama mea. Îmi părea atunci că nu voi trăda niciodată sudul și că peste ani mă voi reîntoarce pentru totdeauna în aceste locuri de o poezie și un farmec plin de pitoresc. Și iată că m-am întors... aproximativ pe același meridian dar cu aproape 4.000 de kilometri mai spre nord. Totuși n-am renunțat definitiv la planul meu. O să trecă cîțiva ani și tot am să ajung în sud...

Despre sine, Arcașa mi-a vorbit puțin. Își petrecuse concediul acasă, într-un sat din apropierea Chișinăului, unde tatăl său era director de școală. Acum tînarul se reîntorcea la locul său de muncă, într-o tabără de cercetări geologice.

— Dar ai de făcut un drum, nu glumă!

Arcașa izbucni în rîs, apoi deveni dintr-odată serios și spuse aproape șoptit:

— Pentru mine, drumurile înseamnă viața!

Cîteva clipe urmări cu ochii ușor mijiiți fuga năvalnică a cîmpiei ucrainiene pe care o străbătea trenul.

— Am vrut să mă fac geolog de la vîrsta de 16 ani! Iubesc pămîntul și îmi place să-i răscolesc măruntaiele. Tăcu o vreme și rămase absorbit de gînduri. — Mama mea voia să devin

Oamenii ȘI LOCURI

medic, reluă el. Eu însă am preferat spitalului și sălii de operație, cerul, aerul, natura, călătoriile, îmi doresc cît mai multe călătorii. Acum lucrez în Siberia.

Despre munca lui, Arcașa putea să vorbească ore în șir. Devenea atunci parcă mai matur, mai impulsiv, plin de neastîmpăr. Povestea mult (cum de-l putusem crede taciturn?) amestecînd de-a valma gînduri, impresii, planuri de viitor dintre cele mai năstrușnice. Voia să străbată locurile cele mai puțin umblate, să descopere acolo unde nimeni n-ar fi gîndit zăcăminte prețioase, să devină un as al profesiei sale și mai ales să călătorească

— Și ce ai să faci cînd îmbătrînești? l-am întrebat, mai mult ca să-l stîrnesc.

— N-am timp de așa ceva, îmi răspunse repede, temîndu-se parcă de a-

terile într-o industrie a combustibililor, nou creată, modernă... Apoi apucîndu-ne de braț și pornind din nou adăugă, rîzînd: — Să nu credeți că sînt un om inconstant! Mării îi voi rămîne veșnic credincios... Dar e vorba de o schimbare, 2-3 ani și mă întorc... Sînt și alte locuri unde poate fi necesar un inginer.

În timpul unei călătorii, cunoștințele se leagă în cele mai ciudate feluri. Se întimplă, uneori, să stai de vorbă cu un om, să te trezești la el acasă în fața unei mese îmbelșugate și să nu-ți poți aminti cum anume l-ai cunoscut. Pe Semion Mihailovici cred, totuși, că l-am întîlnit în portul Odesei. Am colindat împreună cîteva străzi ale orașului iar mai tîrziu, cînd am ajuns la el acasă, mi se părea că-l știu din totdeauna. Locuia pe o stradă din apropierea portului, împreună cu

În timpul mesei, Semion Mihailovici se arătă mai mult dispus să ne asculte povestindu-i despre România, obiceiurile de pe la noi, impresiile de drum. După amiază însă, aduse un album fotografic și răsfoindu-l încet prinse să ne povestească crîmpeie din viața sa.

— Sînt un om în vîrstă! Tot ce mai pot face e să i sfătuiesc pe alții... Sînt mecanic montator, ce să fac într-o mină?... Băiatul meu mă cheamă... dar eu nu vreau... Nu mă pot despărți de șantier, de orașul ăsta pe care-l iubesc...

Și totuși, oricît de categorice îi erau cuvintele simțeam în vocea lui umbra îndoielii.

— Chiar ești decis să nu pleci la fiul dumitale? insistai eu presimțind că va urma o mărturisire.

Semion Mihailovici tăcu gîndind răspunsul.

— Să-ți spun drept: sigur că aș pleca. Îmi iubesc băiatul. Dar el stă departe, în Siberia. Să-mi trădez Odesa pentru Siberia nu pot. Apoi el s-a însurat, are copii, ce să-i mai venim și noi pe cap! Ei, dacă ar fi să plec undeva și să o iau împreună cu el de la început, mă învoiesc, mă duc, deși cum îți spuneam mi-e greu să las șantierul și orașul. Dar la de-a gata nu mă duc în rușul capului.

Mă întreb dacă revenind la Odesa într-o bună zi voi mai întîlni pe pensionarul Semion Mihailovici, deși la despărțire, i-am promis solemn să-l revăd. Cred însă că nu-mi voi putea ține promisiunea. Mecanicul pensionar Semion Mihailovici va locui împreună cu fiul său, undeva în regiunea Kurskului.

Cu ce aș putea încheia aceste fugare impresii despre cîțiva oameni pe care i-am cunoscut și îndrăgit? Cred, mărturisindu-mi dorința de a-i revădea, de a sta din nou de vorbă cu ei de a desprinde cît mai multe din experiența lor de viață.

Simion Alterescu

Note și impresii din călătorie

ceastă perspectivă. Avem atîtea lucruri de făcut! Apoi zîmbind puțin răutăcios adăugă: — Cînd am să îmbătrînesc, am să accept să lucrez la căldură într-un laborator. Pînă atunci însă...

Scoase dintr-o servietă o hartă pe care însemnase cu creionul o sumedenie de puncte ce se îngîmădeau mai ales în regiunile mai sărace în așezări omenești.

— Pînă atunci, iată planul meu de lucru...

Nici nu mă îndoiesc că Arcașa își va îndeplini întocmai planul

În timpul zilei, vara, Suhumi pare mai curînd un oraș pustiu. Puținii oameni care circulă de obicei grăbiți pe străzi sînt turiști sosiți din toate colțurile Uniunii Sovietice, sau chiar din afara hotarelor ei, dornici să descopere cu un ceas mai devreme frumusețile localității. Orașul se deșteaptă în amurg. În acele ceasuri de răcoare, orașul se umple de oameni, localnici și viligiaturisti, atrași pe faleză de culorile aprinse ale apusului.

S-a întimplat să ne oprim pentru a admira coborișul majestuos al soarelui lingă un bărbat neobișnuit de înalt, cu o alură athletică, care se străduia să prindă pe pelicula unui aparat de filmat un vapor ce se apropia nespuse de încet de port. Discuția dintre noi s-a legat firesc, dat fiind pasiunea comună pentru arta fotografierii.

Nu ne am despărțit de inginerul Hamidov decît seara tîrziu, cînd am revenit pe vapor. Ca o adevărată gazdă ospitaleră, deși își petrecea doar de cîteva zile concediul la Suhumi, inginerul Hamidov s-a oferit să ne arate frumusețile mai puțin cunoscute ale orașului, iar odată cu căderea nopții, să ne dezvăluie aroma pătrunzătoare a vinurilor din sud.

Nu, inginerul Hamidov nu mi-a vorbit nici despre munca lui, nici despre viața lui sau planurile sale de viitor. Ne-a împărtășit pasiunea sa pentru sport și cîteva gînduri numai despre viață, cea de astăzi și cea de mîine. Lega cu ușurință prezentul de viitor, asupra căruia avea o viziune concretă, ca și cum l-ar fi văzut aievea în toate detaliile lui, stabilind cu precizie evoluția fiecărui lucru în perspectiva anilor. Spunea toate acestea cu siguranța unui inginer absolut convins de exactitatea calculelor sale.

Seara tîrziu, în timp ce ne conducea spre port, inginerul Hamidov oprindu-se cîteva clipe pe faleză, spuse urmărind freamătul valurilor.

— Și totuși simt că-mi voi trăda leqămîntul. Aș vrea un timp să lucrez în altă parte. Să nu mai fie mare, să nu mai ard soarele atît de puternic, să fie ceva nou... Ador noul de care mă simt atras cu o forță irezistibilă... Poate că mi-ar place să-mi încerc pu-

soția lui, o femeie care-i semăna izbitor.

— M-au scos la pensie, se plîngea el. Dar eu tot mă duc la șantier în fiecare zi! M-am obișnuit. Lucrez acolo dinaintea Revoluției! După atîția ani, nu mă pot despărți de el. Ce ar zice lumea dacă după 30 de ani mi-aș lăsa femeia?

Nevastă sa trebăluia în jurul mesei. Auzindu-l se opri din lucru și oftă.

— Avem un fecior maistru în mină. Ne cheamă să venim la el. Dar omul ăsta nu vrea să plece!

— Nu vreau și gata. I-o tăie scurt Semion Mihailovici. Eu sînt mecanic, nu mă pricep la mine... Aici mă mai cheamă, îmi cer sfatul... Dar acolo ce să fac. Pe urmă nu vreau să mă despart nici de orașul ăsta... Odesa este cea mai frumoasă...

INSTANTANEU

E un adevărat record să poți adormi pe străzile Moscovei.

Sursele de energie folosite de motoarele rachetelor

Care sînt sursele de energie folosite de motoarele rachetelor? La întrebarea aceasta vom încerca să răspundem în cele ce urmează.

Se știe că istoricul rachetelor se pierde în trecutul îndepărtat al omenirii. Ele erau folosite atît în războaie, cît și în jocurile de artificii și consumau un singur carburant: praful de pușcă. De altfel și în prezent în tehnica rachetelor sînt folosite pe scară largă diferite amestecuri de pulberi.

Motoarele care funcționează pe bază de carburant solid au o construcție extrem de simplă. „Rezervorul” de carburant este totodată și camera de combustie, iar pompele și întregul sistem de alimentare lipsesc cu desăvîrșire.

La început, constructorii de rachete au folosit în acest scop pulberea neagră — un amestec de salpetru, mîngal și sulf. Dar acesta prezintă un mare dezavantaj: conductibilitatea sa calorică (cantitatea de căldură degajată la arderea unui kilogram de carburant) este redusă, de aceea vitezele de evacuare a gazelor din ajutorul reactorului sînt de numai 450—750 metri pe secundă.

O eficacitate mult mai mare o are pulberea fără fum, ale cărei amestecuri de bază sînt nitroglicerina și hidroceluloza. Viteza de evacuare a produsului arderii acestei pulberi este de 1200—2100 metri pe secundă. Iată de ce pulberea fără fum a devenit carburantul principal al rachetelor moderne care funcționează pe bază de carburanți solizi.

Dar carburanții solizi prezintă un mare pericol: acela al fisurării. Dacă în încărcătura motorului rachetei apare eventual o fisură, aceasta, mîrînd suflașul arderii, accelerează combustia și atunci în camera de combustie are loc o considerabilă creștere a presiunii care duce la suprasolicitarea motorului și, eventual, la distrugerea lui.

Se știe că ultimele trepte ale rachetelor cosmice americane au funcționat pe bază de carburant solid.

Primul care a arătat necesitatea folosirii carburanților lichizi la rachetele cosmice a fost Tsiolkovski. El și-a întemeiat cercetările plecînd de la efectele calorice la arderea diverselor substanțe. Hidrogenul și oxigenul, de pildă, în procesul de formare a unui kilogram de apă degajă 3.825 kilocalorii. Această cantitate de căldură este echivalentă cu energia evacuării produselor reacției cu o viteză de 5.700 metri pe secundă.

Dezavantajul pe care-l prezintă hidrogenul lichid este densitatea lui redusă. Rezervoarele rachetei care l-ar utiliza ar avea dimensiuni exagerate fiind totodată extrem de grele. Iată motivul pentru care K. E. Tsiolkovski indică o a doua soluție: folosirea hidrocarburilor drept carburant. Practica a arătat că petrolul lampant este și el un carburant excelent pentru motoarele de rachetă. Drept carburanți se mai folosesc în prezent spiritul etilic, spiritul metilic ș.a.

Mari perspective se deschid și în fața carburanților metalici. Această problemă i-a preocupat pe pionierii construcției de rachete sovietici F. A. Tander și I. U. Kondrațuk. Primul a propus să se folosească drept carburant unele părți ale rachetei care vor deveni inutile la o anumită etapă a zborului, cum ar fi, de exemplu, rezervoarele carburantului consumat. Puterea calorică a carburanților în compoziția cărora intră metalele este foarte mare. Ea poate depăși indicii carburantului hidrogen-oxigen obișnuit.

Puterea calorică a carburantului lichid poate fi sporită și prin intermediul agentului de oxidare. Astfel ozonul, ale cărui molecule sînt compuse din trei atomi de oxigen, ne permite, în amestec cu benzina, să obținem o tracțiune specifică de

pînă la 350 kilograme de fiecare kilogram de carburant consumat pe secundă. Valoarea aceasta crește pînă la 400 kilograme în cazul amestecului cu hidrogenul.

În ultimii ani, în presă au început să apară unele aluzii referitoare la posibilitatea folosirii carburantului „atomar”. Într-adevăr, reunirea atomilor unor gaze în molecule dă cel mai puternic efect termic din toate cîte se cunosc pînă acum în chimie. Spre exemplu, la transformarea unui kilogram de hidrogen atomic în hidrogen molecular se degajă peste 50 de mii de kilocalorii. Trebuie însă găsită o metodă de păstrare a gazelor în stare atomică.

O sursă de energie practic inepuizabilă este carburantul nuclear. Astfel, 0,11 grame de uraniu-235 sînt suficiente pentru a obține o cantitate de căldură egală cu căldura pe care o degajă prin ardere o tonă de carburant petrol lampant-oxigen.

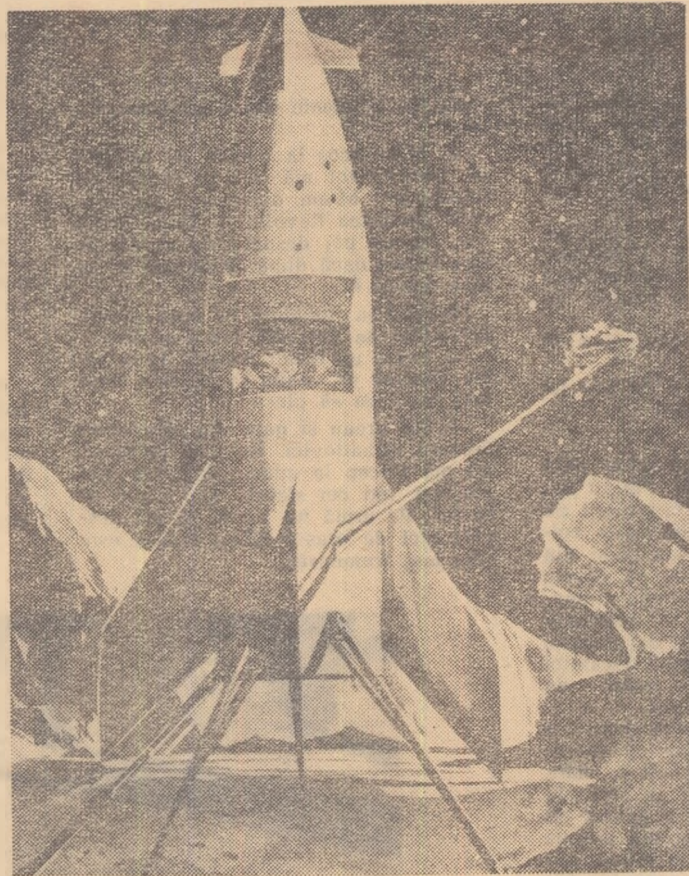
Reacția dezașegării nucleelor de uraniu folosită în energia atomică se produce în reactor. Un astfel de reactor trebuie să aibă și rachetele. Puterea de tracțiune a motorului va rezulta în urma procesului de evacuare cu mare viteză a jetului de gaze fierbinți. În stare lichidă aceste gaze vor alimenta reactorul prin intermediul unei pompe puternice.

Gradul de încălzire a gazului poate fi sporit dacă la intrarea în reactor îi vom adăuga combustibil nuclear în formă gazoasă sau în formă de pulbere. În reactor, acest combustibil se va dezagrega și va degaja căldura pe care o va ceda apoi gazului respectiv. Temperatura gazului poate fi reglată prin schimbarea cantității combustibilului nuclear adăugat.

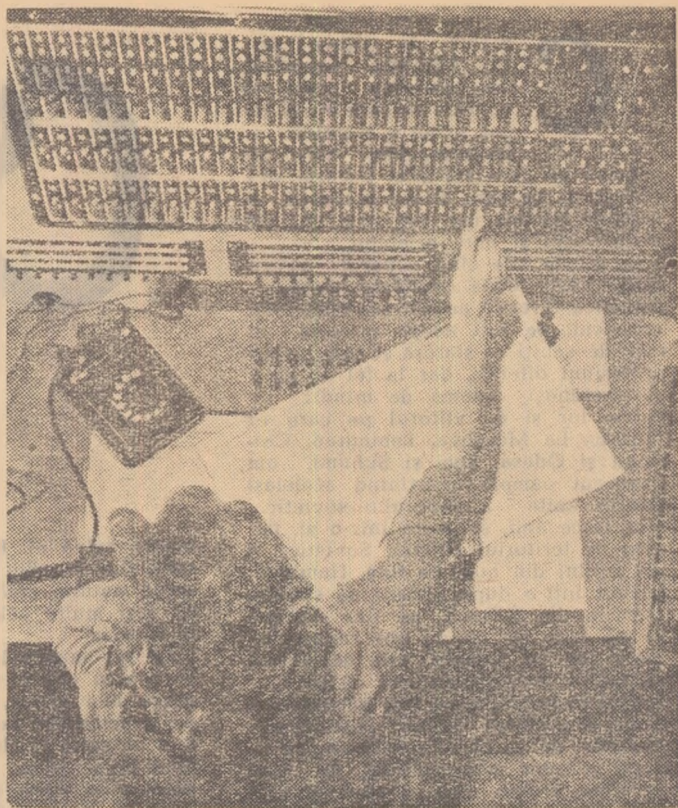
Metoda de mai sus este deocamdată irealizabilă datorită consumului extrem de mare de carburant gazos. În viitor însă, folosirea reacțiilor termonucleare dirijate va fi pe deplin posibilă. Deocamdată însă e greu de precizat cum va lua naștere puterea reactivă într-un asemenea motor. Se prea poate ca ea să fie rezultatul direct al interacțiunii electromagnetice a particulelor încărcate de plasmă cu cîmp magnetic, care să delimiteze zona reacției.

Tracțiunea specifică a unui motor de rachetă termonuclear, cu funcționarea pe bază de hidrogen greu, va fi de aproximativ 15 mii de ori mai mare decît tracțiunea specifică a motoarelor reactive moderne cu funcționare pe bază de carburanți lichizi! Fără îndoială că crearea unor asemenea motoare ar rezolva în întregime problema zborurilor interplanetare.

ing. I. Savițki

Fantezie grafică: racheta viitorului.

La pupitrul de comandă — o singură operatoare! ea dirijează întregul sistem energetic din zona europeană a U.R.S.S.

O stațiune în derivă deasupra norilor

În partea de sud a Asiei Centrale sovietice, pe podișul Pamir, a fost descoperit acum optzeci de ani un ghetar, necunoscut pînă atunci. Descoperitorii l-au botezat „ghetarul Fedcenko”, cîstind astfel memoria unui tînăr explorator rus căzut la datorie, în timpul unei expediții științifice.

Ani de-a rîndul, tainele acestui ghetar au rămas nedezlegate, pentru că nimeni nu se mai încumeta să-l exploreze. Abia în anul 1928, o expediție organizată de Academia de Științe a Uniunii Sovietice, înfruntînd marile primejdii, a izbutit să pătrundă în această împărăție a înghețului veșnic și să culegă date extrem de prețioase. S-a stabilit, de pildă, că ghetarul Fedcenko este unul dintre cei mai mari ghetari continentali cunoscuți și că are o lungime de șaptezeci și doi de kilometri.

Nu de mult, cu prilejul Anului Geofizic Internațional, ghetarul Fedcenko a atras din nou atenția oamenilor de știință sovietici, iar savanții din Uzbekistan și l-au fixat drept obiectiv pentru efectuarea unor importante cercetări științifice.

Alegerea n-a fost întâmplătoare. Cîmpurile acoperite cu gheață din regiunea Pamirului se întind pe o suprafață de peste opt mii de kilometri pătrați. Miliarde de tone de gheață, aflate la altitudini variînd între trei și cinci mii de metri, conțin inepuizabile rezerve de energie. De aici își trag izvoarele marile fluvii ale Asiei Centrale, iar regimul acestor ape este influențat în mare măsură de variațiile de temperatură din regiunea ghetarului. Hotărînd să studieze aceste probleme, Academia de Științe a Uzbek-

kistanului a organizat o expediție glaciologică permanentă în componența căreia, în afară de reprezentanți ai R. S. S. Uzbeci, au mai intrat savanți din multe alte centre științifice ale U.R.S.S. Au fost create astfel grupuri de glaciologi, hidrologi, meteorologi, seismologi și de numeroși alți specialiști.

Dar s-a văzut că efectuarea unor cercetări sezoniere n-ar fi îndestulătoare pentru atingerea scopului propus și de aceea s-a hotărît organizarea unei stațiuni științifice permanente pe versul ghetarului. Savanții nu s-au lăsat intimidați de marile greutăți pe care aveau să le întâmpine: vînturile pustiitoare, ninsorile care nu conțeneau toată iarna și temperaturile extrem de scăzute. În ajutorul lor a venit un grup de alpinisti uzbeci, în frunte cu maestrul sportului Vitalii Nozdrihin.

Greutățile întîmpinate, mai cu seamă în prima perioadă, au fost extrem de mari. S-a constatat că ghetarul se deplasează permanent cu o viteză de cincizeci de centimetri în 24 de ore, făcînd imposibilă orice construcție obișnuită. De aceea, s-a cerut ajutorul unei întreprinderi din Tashkent, care a reușit să proiecteze un tip de „casă în derivă”, de o construcție specială.

Mai tîrziu, membrii expediției au avut de înfruntat alte greutăți. Viața le era primejdioasă în fiecare clipă: sub zăpadă îi pierdeau vîgăuni adînci, apărute peste noapte și un singur pas greșit i-ar fi costat viața. Aprovizionarea era destul de anevoioasă. Furtunile împiedicau deseori avioanele să ajungă pînă la destinație și oamenii erau nevoiți să înfrunte toate greutățile deplasării pînă la centrele de aprovizionare.

Cu toate acestea, activitatea științifică a stațiunii n-a încetat o singură clipă. S-a stabilit, printre altele, că datele referitoare la ghetarul Fedcenko nu corespund întru totul realității: lungimea lui este de 77 kilometri și nu de 72 kilometri, cum s-a crezut inițial, iar grosimea de aproape 900 de metri și nu de 550, cum stabiliseră primii exploratori. Studiarea regimului hidrologic al regiunii de îngheț veșnic a permis savanților sovietici să facă pronosticuri asupra timpului probabil în regiunile muntoase ale Asiei Centrale. S-au făcut, de asemenea, măsurători importante pentru cercetarea cîmpului magnetic al Pămîntului, forței de gravitație etc.

În ultimul timp, condițiile de aprovizionare a expediției și de dotare a ei cu cel mai modern aparataj s-au îmbunătățit simțitor. Și nu e departe ziua cînd temerarii exploratori ai înălțimilor se vor întoarce cu un bogat material științific, rod al unei activități pline de abnegație.

Alexandr Teplov

microscop

CHIRURGIA ȘI MATEMATICA

Operațiile de chirurgie plastică prezentau, pînă de curînd, un mare inconvenient, deoarece calculul precis al suprafeței de epidermă ce urma să fie transplantată era foarte dificil. Dacă fișa transplantată era mai mare decît suprafața ce trebuia acoperită, ea se încrețea, anulînd astfel efectul estetic al intervenției chirurgicale.

Chirurgul sovietic Alexandr Limberg a pus la punct o metodă de operații plastice în care suprafața pielii necesară pentru transplantare este calculată cu ajutorul analizei matematice. Metoda asigură succesul operațiilor plastice și permite refacerea rețelei de vase sangvine, care leagă țesuturile transplantate cu cele de bază.

În clinica din Leningrad,

unde lucrează chirurgul Limberg, au fost făcute sute de operații, în special în regiunea feței, folosindu-se procedeul analizei matematice. Au fost efectuate cu deosebit succes operații considerate în trecut complicate, sau cu totul imposibile.

OXIGENUL ÎN MEDICINA

Oxigenul era utilizat în terapia medicală mai ales în cazurile de insuficiență respiratorie și ca dezinfectant. Medicii sovietici au descoperit însă noi domenii pentru folosirea lui. Astfel, sub formă de inhalatii, oxigenul a dat rezultate foarte bune în sinusite, laringite și bronșite cronice.

Tratamentul cu apă oxigenată, dozată în funcție de maladiile tratate, a dat rezultate bune în-

tr-o serie de boli de stomac ca gastrita, ulcerul etc.

NERVII ȘI DIAGNOSTICUL MALADIILOR RADIOACTIVE

Constatînd că radiațiile atomice atacă în primul rînd țesuturile sistemului nervos, medicul sovietic Natalia Bah a încercat folosirea acestei acțiuni în depistarea precoce a bolii radiațiilor.

Înregistrînd bio-curenții nervilor periferici, medicii sovietici vor putea diagnostica, în fazele inițiale, orice simptome suspecte apărute la cei care lucrează în industria atomică.

În felul acesta, medicii vor avea posibilitatea să intervină cu eficacitate în tratarea maladiilor provocate de radiații.

rampa și ecranul

DRUMUL LUI ARBENIN

Au trecut anii și iată-ne din nou oaspeții dumneavoastră...

De data aceasta, pe lângă „Bătălie în marș”, „Zări necuprinse”, „Nevestele vesele din Windsor”, prezentăm și spectacolul „Mascarada”, realizat de emarcabilul maestru luri Alexandrovici Zavadski în colaborare cu talentata Irina Anisimova-Vulf.

În locul lui „Othello”, copilăsc de spontan, integru, grațios în naturalitatea lui ca un animal de junglă, un adevărat fiu al naturii; în locul maurului tăios, încrezător, care vede lumea armonioasă, luminoasă, așa cum ar vrea să o vadă, pe scenă își face apariția, într-un alon din lumea bună aparținând Petersburgului aristocratic, în om elegant, rafinat, talentat și... ros de scepticism. Omul acesta și-a dus viața prin saloane, prin case de joc, prin parterele teatrelor și petreceri strălucitoare, și-a pierdut anii frumoși ai tinereții cu dueluri neșabuite. Cu o minte ageră și pătrunzătoare, el este trup din trupul și sufletul din sufletul societății care l-a născut, pe care îl urăște cu patimă, de care își poate joc cu „cuvintul tăios”, societate care îl strivește. Omul acesta este Arbenin.

Din întreaga literatură rusă, „Mascarada” este, cred, lucrarea cea mai greu de realizat pe scenă. Să îmbini „necrederea în viață și în sentimentele omenității cu setea de viață și cu plinătatea de sentimente” (Benski) este sarcina cea mai adevărată și cea mai grea. Cu atât mai grea, cu cât adevăratul conținut al lucrării se ascunde undeva mult mai adânc decât magistralul text al autorului.

Mascarada. Mascarada este un bal mascat. Oamenii sunt măști.

Mascarada. Fărmele enigmei. Dorința de a ghici ceea ce este imposibil de ghicit. Atracția irezistibilă a ainei...

Dar masca nu-i obrazul viu. Care nu este ea o fugă de viață sub aparența vieții? Nu este un fel de a reacționa?

Căci dincolo de zidurile patetice au loc profunde mișcări sociale, în conștiința oamenilor se conturează tot mai clar formele unor relații noi, se vintură și se ciocnesc idei, se pregătesc războaie care seamănă panică în curtea autocratului.

Se știe că stăpînul întregii Rusii — în veci blestematul Nikolai I — își făcea apariția la balurile mascate cu o mască de inșiște, veselie, mulțumire. Cu masca asta pe față a secerat toată floarea națiunii, l-a ucis pe Pușkin și pe Lermontov și toată pleiada revoluționară a decembristilor.

Asta era în viață. Iar în piesă, sub masca frumoasă, purtată cu grație, și-a ascuns fapta mirșavă boroana Strahl, cea care a împins-o pe Nina la moarte; sub masca de binefăcătoare întreaga societate s-a răfuit sălbatic cu toți eroii piesei.

Arbenin, care a trăit o viață furtunoasă cu toate nebuniile ei, își dă în sfârșit seama de deșertăciunea anilor trecuți și se bucură că a reușit să scuture jugul tiraniei societății sale, căci „toți îi sînt străini și el le este străin tuturor”. Își dă în sfârșit seama că a purtat mască, că a trăit o viață artificială înlocuind realitatea cu închipuirea, că tot ce a fost mare și însemnat a trecut pe lângă el. Dar acum vechea viață, vechile valori și-au pierdut sensul și prețul. Arbenin a găsit în sfârșit, drumul cel

NIKOLAI MORDVINOV

artist al poporului al U.R.S.S.

adevărat — al dragostei. Și se bucură și se încrede în dragoste și se sperie puțin de ea.

Chinuit de prima iubire, de frica de prima iubire, temindu-se să n-o pingărească pe Nina măcar cu o atingere, purificându-se prin Nina, aflînd în ea „raiul lui pămîntesc”, Arbenin ride și visează și se căiește de greșelile lui, spovedindu-i-se ca unui inger. Nevenindu-i să

creadă și crezînd totuși din adîncul sufletului, el se bucură și se miră că într-o societate atît de ipocrită Nina a reușit să rămînă curată, simplă, a reușit să-și păstreze caracterul de adevărată fată rusă. O privește, nu se mai satură privind-o, și vorbește, vorbește, vorbește... Acum sufletul lui este ca o mare calmă, dulce, care-și bate ușurel valurile de țărîm. Dar marea ascunde în ea adîncimi de prăpastie, stînci abrupte, sămîntă de furtună.

Ca jucător pătimaș juca cu emoție, dar știa să-și ascundă emoția sub o aparență de răceală și indiferență, purtîndu-se la fel și la pierdere — și la cîștig, prețuind în joc mai cu

seamă îndrăzneala; dar jocul se termina și odată cu el se sfîrșeau toate, și sufletul rămînea pustiu și ostent.

Așa a fost și în viață — a jucat și a pierdut. A pierdut valoarea ei cea mare și adevărată, a pierdut cheia pe care cînd o posedă, oamenii nu regretă că au trăit.

Minciuna, mascarada din relațiile dintre oameni, cu care Arbenin era așa de obișnuit, și-au aruncat umbra neagră peste simplitatea și sinceritatea relațiilor dintre el și Nina.

Fiind aproape convins că se înșeală în bănuielile sale, Arbenin n-a crezut totuși în nevinovăția soției sale și ultimul cuvînt pe care l-a auzit Nina înainte de moarte a fost cuvîntul „minciună”. Minciuna care nu unește inimile, ci le desparte, minciuna care în cele din urmă a întunecat conștiința lui Arbenin și l-a făcut să-și piardă mințile.

Și așa, iubirea cea mare care ar fi putut să-i inaripeze mintea ageră și pătrunzătoare, înima lui fierbinte, a murit fără să lase nici o urmă.

Adevărata viață a trecut pe lângă el; a presimțit-o dar n-a cunoscut-o, a năzuit spre ea cu întreaga-i ființă dar n-a putut-o ajunge; a luat drept realitate un miraj. Și pentru asta a fost pedepsit cu cea mai cruntă lovitură care se poate abate asupra unei ființe raționale: și-a pierdut mințile.

Am încercat să creionez în fața dumneavoastră tabloul trecutului negru al țării noastre, zugrăvit cu atîta forță de geniul poporului nostru, Lermontov, care s-a ridicat singur împotriva tuturor și a pierit în această luptă inegală înainte de a implini 27 de ani.

Arta apropie popoarele. Și dacă arta noastră va pune încă o cîrmă în marele edificiu al prieteniei popoarelor care se construiește cu atîta energie și entuziasm, ne vom socoti pe deplin răsplătiți.

Ce am învățat de la „Mossoviet”...

Am așteptat cu o emoție lesne de înțeles sosirea teatrului „Mossoviet”. Amintirea minunatelor spectacole cu „Uraganul” și „Othello” precum și ecourile în presă a marilor succese dobîndite în ultimii ani de către acest teatru, îmi trezeau nu numai interesul sau curiozitatea, ci și dorința vie de a vedea cu ochii mei cum ia ființă pe scenă îndrăzneala creatoare și cum apare noul din viață în creația scenică. Și spre marea bucurie a tuturor aceluia care, ca și mine, așteaptă de la arta sovietică noi învățăminte, spectacolele teatrului „Mossoviet” — începînd cu repertoriul, baza ideologico-artistică a teatrului, și sfîrșind cu sugestivele proiectii-decor — au adus cu ele adierea proaspătă a unui teatru de o fermecătoare tinerețe în care cel mai tîndr dintre toți componenții lui, este desigur, luri Alexandrovici Zavadski, sufletul teatrului. Gîndirea inaripată a acestui mare animator și regizor se avîntă cu îndrăzneala adevăraților creatori în împinerea zilei de mîine, cuprinde zările de necuprins și ni le dezvăluie cu un ceas mai devreme; se produce atunci un fenomen ciudat: deși problemele sînt de azi și faptele de o strictă actualitate, tu, spectator, te simți mereu purtat parcă înaintea faptelor, ca și cum ai conduce tu însuși acțiunea, pătrunzi tu, spectator, pe scenă și te simți aruncat în miezul evenimentelor, participînd activ la tot ceea ce se întîmplă, ca și cum viața de acolo ar fi propria ta viață. Cortina pare improprie, un obiect desuet, și m-am bucurat vîzînd că la spectacolul cu „Nevestele vesele” ea a fost cu totul înlăturată. Ai vrea ca fosa de orchestră să dispară și să te poți contopi cu personajele de pe scenă și te bucuri vîzînd că regizorul și-a ghicit intenția și și-a aruncat o punte care leagă scena de sala de spectacol. Înțelegi atunci că una din trăsăturile esențiale ale teatrului „Mossoviet” este tocmai unitatea pe care o stabilește între autor, actor și spectator. Descătușată de tot ceea ce o îngreunează și o limitează, scena cîștigă în libertate spațială; se desînțează astfel hotarul dintre sala de spectacol și scenă, iar atenția spectatorului se concentrează, toată, asupra actorului, adică asupra unicului factor esențial care dă viață textului dramatic, prin intermediul căruia specta-

torul pătrunde în viața scenică și datorită căruia trăiește intens o lături de personajul scenic.

Actorii teatrului Mossoviet! Talent, inteligență, suflet, măiestrie, o entitate care te subjuguă, te cucerește și te înflăcărează. Inspirați și plini de fantezie sau profunzi și plini de poezie, fiecare dintre ei, cu personalitatea sa proprie, te atrage. Contopirea artistică care se înfăp-

Konstantin Alekseev în rolul lui Falstaff.

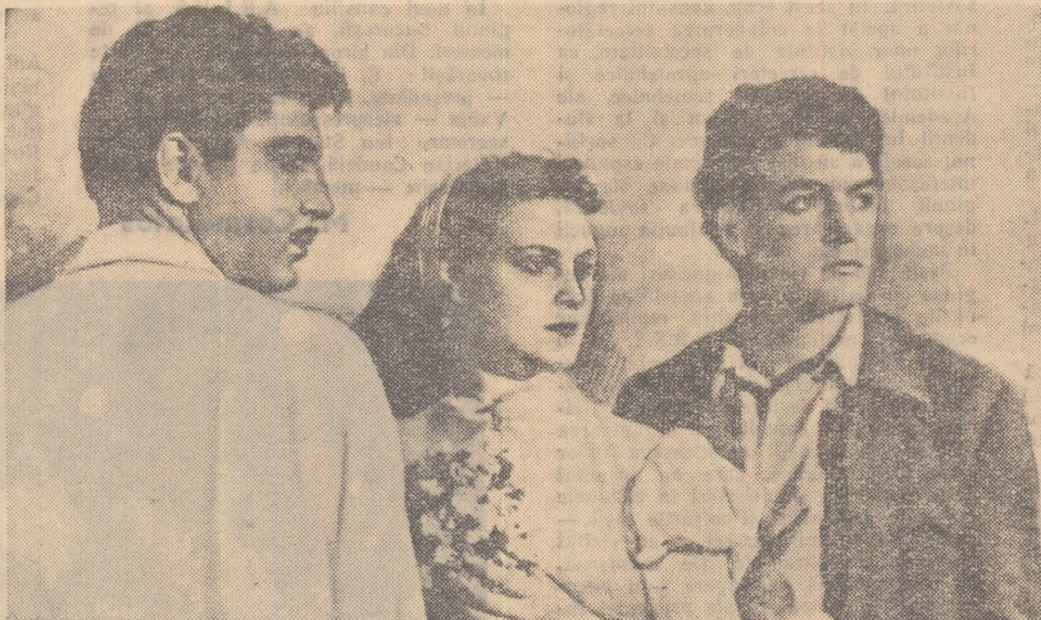
tuește între actor și spectator creează momente de intensitate maximă, de neuitat. Retrînd aceste momente resimt fiorul pe care mi l-a dat N. D. Mordvinov cînd într-o izbucnire de bucurie sălbatecă strigă „Sînt fericit, sînt fericit!” și se prăbușește la picioarele Ninei, în „Mascarada”; resimt încă fărmelele atît de subtile ale Verei Mareșkaia care cu o privire, un gest delicat își dezvăluie frumusețea sufletească a Răkotinei, secretarul comitetului raional din „Zări necuprinse”; mă urmăresc multiplele intruchipări ale lui R. I. Pliatt, care nu este niciodată același, dar căruia îi descoperi aceeași vie inteligență, umor și înțelegere în ironie care pătrund în tine ca o lamă fină, ascuțită; mă uimește încă sensibilitatea, ingenuitatea tinerei actrițe T. A. Cernova în rolul Ninei din „Mascarada” și care în tînăra brigadieră din „Zări necuprinse” și în rolul pașului din „Nevestele vesele din Windsor” ne dezvăluie vigoare, umor, temperament scenic îndrăcit — o gamă înfînit de variată și de bogată a unei personalități în plină înflorire; nu-i pot uita nici pe G. A. Slabiniak, maestrul din „Bătălie în marș”, actor plin de dăruire, nici pe B. K. Novikov, actor tîndr înzestrat cu un autentic talent. Iar din spectacolul „Nevestele vesele din Windsor” se impun cu o egală forță comică K. Alekseev, în rolul lui Falstaff, N. Brodski în pastorul Evans, S. Teif în doctorul Caius, S. Bregman în missis Quickly și N. Tkaceva în missis Page. Dar nu-i poți uita nici pe toți ceilalți componenți ai spectacolelor care creează tipuri de o mare varietate. Personalitățile artistice numeroase ale teatrului „Mossoviet” nu sînt ușor de uitat și mă urmăresc și azi.

Insufleții de bagheta invizibilă, dar mereu prezentă, a lui luri Alexandrovici Zavadski, actorii teatrului „Mossoviet” ne-au dăruit cîteva seri care deschid perspective noi pentru arta noastră teatrală, ne-au dezvăluit tainele acelei fuziuni atît de dorite între sala de spectacol și scenă, între actor și spectator și mai ales ne-au dovedit o percepere vie și spontană a realității, o totală dăruire pentru problemele contemporaneității, o neincetată înmîntare și căutare a unor noi mijloace de creație și dorința vie de a cuceri inima spectatorului.

Pentru tot ceea ce ne-au dăruit, bucuria noastră nu poate fi destul de mare și nici cuvintele de mulțumire nu pot exprima îndeajuns ceea ce resimte inima noastră. De aceea nu pot decît să doresc ca teatrul Mossoviet să revină cît mai de grabă în mijlocul nostru.

Dina Cocea

Noul film al Tatianeii Pilețkaia

...se întîlează „Prietenul meu” și a fost turnat în studioul „Armenfilm” din Erevan. Acțiunea filmului se petrece în mediul studentesc. Doi tineri, Ruben și Aram studiază la Academia de arte plastice din Leningrad. Prietenia ce-i lega încă din copilărie se destramă din cauza unei fete, Katia (interpretată de Tatiana Pilețkaia). Incredut și ușurat, Ruben este convins că fata își va opri alegerea asupra lui. De aceea nu se poate împăca cu gîndul că Aram l-a fost preferat. Tinerii se reîntîlesc în anii celui de al doilea război mondial. Și odată cu încercările grele prin care trec laolaltă, reinvie, înnoită parcă de aspra camaraderie ostășească, vechea lor prietenie.

În clișeu, cei trei eroi ai filmului: Ruben (H. Abramian), Katia (T. Pilețkaia) și Aram (I. Panici).

In întâmpinarea celui de al V-lea Congres A. R. L. U. S.

Activul obștesc

CLUJ

Altit din darea de seamă prezentată cu prilejul adunării generale a consiliului regional A.R.L.U.S.-Cluj cit și din discuțiile purtate pe marginea ei a rezultat că, mai ales în ultimul an, activitatea A.R.L.U.S. în regiunea Cluj a dobândit un tot mai larg caracter de masă, că la această activitate a fost antrenat un valoros activ obștesc. Această împrejurare a asigurat și succesul acțiunilor desfășurate în vederea popularizării mărețelor realizări ale Uniunii Sovietice, a strîngerii continue a legăturilor de prietenie care unesc popoarele romin și sovietic.

O bogată activitate a desfășurat consiliul regional A.R.L.U.S.-Cluj în rîndurile oamenilor muncii din fabrici și uzine, de pe ogoare precum și în rîndul intelectualilor. Intelectualitatea a fost antrenată nu numai spre manifestări științifice sau culturale, în rîndurile ei, ci a dat și numeroase cadre valoroase pentru multiplele acțiuni de popularizare a Uniunii Sovietice. Printre membrii activului obștesc al regiunii Cluj se numără personalități de seamă ale vieții științifice și culturale din țara noastră ca academicienii Raluca Ripan și Ion Moga, Tiberiu Popovici, membru corespondent al Academiei R.P.R., profesori și conferențieri universitari ca Ioan Demeter, Al. Domșa, Edmund Felszeghy, Ioan Ceterchi și Virgil Cimpianu, scriitorii ca Ion Agirbiceanu, Nagy Istvan, Asztalos Istvan, Dumitru Mircea ș.a.

Cu sprijinul activului obștesc, în rîndurile cărui, alături de intelectuali, activează mulți muncitori fruntași, țărani muncitori și colectiviști consiliul regional a organizat numeroase și variate manifestări pe plan politic, economic și cultural, care s-au bucurat de un larg răspund în mijlocul maselor. 200.000 de participanți la conferințele ținute în legătură cu documentele Congresului al XXI-lea al P.C.U.S.; în cinci zile, 35.000 de vizitatori la expoziția „Uniunea Sovietică în plin avînt al construirii comunismului”, organizată în orașul Cluj; 300.000 participanți la manifestările Decadei R.S.S. Bielorusie; 600.000 participanți la manifestările prilejuite anul trecut de Luna prieteniei romino-sovietice — sînt numai cîteva din faptele care atestă succesele înregistrate în ultimul timp de consiliul regional A.R.L.U.S.-Cluj, datorită folosirii cu pricepere a activului obștesc.

În organizarea manifestărilor, consiliul regional a ținut seamă de un lucru important, și anume de specificul locului unde acestea urmau să se desfășoare, de nivelul și gradul de pregătire al diferitelor categorii de oameni ai muncii cărora le erau adresate.

Astfel s-a avut în vedere faptul că în regiune capătă o tot mai amplă dezvoltare industria chimică, că în orașul Cluj activează numeroase cadre științifice și didactice, tehnicieni cu o înaltă calificare, dornici să cunoască ultimele realizări ale științei și tehnicii sovietice. Pentru a satisface interesul mereu crescînd al acestor categorii față de noile probleme pe care și le pune știința și tehnica sovietică au fost organizate, paralel cu alte acțiuni o serie de conferințe privind stadiul actual de dezvoltare al chimiei, medicinei, matematicii și fizicii sovietice, care s-au dovedit a fi de un real folos în rezolvarea unor probleme practice, ridicate de specificul orașului și regiunii Cluj.

Darea de seamă și participării la adunare au subliniat, de asemenea, rolul pozitiv pe care l-au jucat în desfășurarea activității consiliului regional legăturile cu celelalte organizații de masă din regiune, cu instituțiile de cultură și artă din orașul și regiunea Cluj, cu filialele Uniunii scriitorilor, Uniunii compozitorilor și artiștilor plastici, leagături care au contribuit la succesul activității A.R.L.U.S. în regiunea Cluj.

În încheiere, adunarea generală a ales în unanimitate noul consiliu regional și delegații la cel de al V-lea Congres A.R.L.U.S. Din noul birou fac parte: acad. Erasmus Nyáradi (președinte); prof. univ. Alexandru Roșca, prof. univ. Edmund Felszeghy, conf. univ. Ioan Ceterchi (vicepreședinti); Constantin Negulescu (secretar); Alexandru Banciu, Ioan Cutcan, Aron Roman, Iuliu Horvath, Mircea Stoica, Gheorghe Banyai (membri).

Al. Brătescu

BUCUREȘTI

socialistă a

În regiunea București, una dintre cele mai importante regiuni agricole ale țării, activitatea în rîndul țărănimii muncitoare constituie un obiectiv însemnat al muncii A.R.L.U.S. Darea de seamă și discuțiile din cadrul adunării consiliului regional A.R.L.U.S. București, au relevat pe larg acțiunile organizate la sate de consiliul regional și consiliile raionale. În regiunea București, sectorul socialist cuprinde în prezent 350.000 familii de țărani muncitori și reprezintă 83 la sută din suprafața agricolă. Pentru a sprijini acțiunea de transformare socialistă a agriculturii, cea mai mare parte a manifestărilor inițiate de A.R.L.U.S. în căminele culturale sătești și la colțurile roșii au fost consacrate prezentării experienței și a vieții colhoznică, a metodelor agrotehnice înaintate utilizate în agricultura sovietică. În acest scop, consiliul regional a apelat la colaborarea cercetătorilor unor institute de specialitate, ca Institutul de cercetări agrotehnice și Institutul de cercetări zootehnice, ale Academiei R.P.R., precum și la studenții Institutului agronomic. Cu sprijinul acestora au fost organizate expuneri interesante în diferite comune ale regiunii despre agrotehnica sovietică, despre organizarea și retribuția muncii în colhozuri etc.

Peste 100 de țărani muncitori din regiune au vizitat în vara aceasta cu Trenurile prieteniei, Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. și o seamă de colhozuri. Ei au devenit însuși propagandiști ai realității colhoznică. Un prilej de intensificare a activității la sate l-a constituit și organizarea Zilelor agrotehnicii sovietice și a Zilelor zootehnicii sovietice, care au însumat peste o mie de manifestări în căminele culturale, la cluburi și colțurile roșii — conferințe, întâlniri cu cei ce au vizitat Uniunea Sovietică etc. De asemenea, de o numeroasă participare s-au bucurat serbările populare ale prieteniei romino-sovietice. În ultimul an, s-au organizat 87 asemenea serbări. În colaborare cu Direcția regională cinematografică, consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat deplasări ale caravelor cinematografice, care au prezentat la sate filme documentare și artistice despre munca colhoznicilor.

Participanții la discuții au subliniat utilitatea și eficacitatea activității cultural-politice desfășurate de A.R.L.U.S. în rîndurile țărănimii muncitoare. Ei au

Activitatea în cluburile muncitorești

Consiliul regional A.R.L.U.S., regiunea Stalin, a pus un accent deosebit pe dezvoltarea activității cultural-politice în cluburile muncitorești. Altit în cluburile din Orașul Stalin cit și în cele din centrele industriale ale regiunii au fost organizate cicluri de conferințe, „zile de odihnă”, seri distractive, concursuri „Cine știe câștigă” pe teme diferite, întâlniri ale oamenilor muncii cu reprezentanți ai vieții culturale, artistice, tehnice și științifice. Au fost de asemenea organizate acțiuni de popularizare a metodelor înaintate, expuneri făcute de fruntași în producție care și-au însușit și aplicat experiența sovietică.

Darea de seamă prezentată adunării de către tov. conf. univ. Gh. Nițescu, președintele consiliului regional, a subliniat că multe din aceste realizări se datoresc în bună măsură acțiunilor de atragere în munca A.R.L.U.S. a intelec-

REGIUNEA STALIN

tualilor — medici, tehnicieni, ingineri, juriști, cadre didactice medii.

La discuții pe marginea dării de seamă au participat numeroși delegați și invitați, care au relevat atît rezultatele pozitive cit și lipsurile care au existat în activitatea consiliului.

Concluziile au fost trase de tov. Octav Livezeanu, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

După alegerea noului consiliu regional, biroul a fost astfel alcătuit: președinte: conf. univ. Gheorghe Nițescu, rectorul Institutului Politehnic; vicepreședinti: Ion Neleanu, directorul Teatrului de Stat, Ioan Borbel, directorul clubului uzinelor „Steagul Roșu”, prof. Teodor Nicolau, directorul Casei regionale de creație; Aurel Boeriu, profesor Ervin Todt, Ștefan Siscovici, Gh. Pușcașu, membri și Ștefan Ene, secretar.

V. Dascălu

In sprijinul operei de transformare agriculturii

arătat însă că există și o seamă de posibilități care n-au fost suficient fructificate. Tov. Valerian Candelă, cercetător științific la I.C.A.R., a arătat printre altele că alături de specialiști, ar trebui solicitați în mai mare măsură să facă expuneri despre viața colhoznică țărăni muncitori care au vizitat Uniunea Sovietică. Alți vorbitori au subliniat necesitatea găsirii unor forme de activitate cit mai adecvate condițiilor specifice, posibilităților existente în diferite comune. Profesorul Ion Cărbăreanu, din Bolintinul din Vale, a împărtășit cu acest prilej unele inițiativă ale acțiunilor A.R.L.U.S. din această comună. S-a cerut de asemenea consiliului regional mai multă promptitudine în prezentarea actualității sovietice și lărgirea tematicii acțiunilor organizate la sate.

În noul consiliu A.R.L.U.S. al regiunii București, au fost aleși 31 de membri. Din biroul consiliului fac parte tovarășii: C. Paraschivescu-Bălăceanu — președinte, Radu Ruscescu și A. G. Vaida — vicepreședinti, Ion Nedelcu — secretar, Ion Stanciu, Avram Maxim, Valerian Candelă, Maria Enache și Gh. Mihalache — membri.

M. Cosmetatos

Aspect de la adunarea consiliului regional A.R.L.U.S.-București.

TIMIȘOARA

Cu spirit de inițiativă

Consiliul regional A.R.L.U.S. Timișoara a obținut succese frumoase activitatea sa. Am putea cita aici multe exemple. Toluși, după părerea noastră există trei factori care contribuie la mod deosebit la bunul mers al lucrurilor: spiritul de inițiativă, colaborarea strînsă cu celelalte organizații de masă și obștești și sprijinul susținut, nepricuțit dat de activul obștesc.

Documentelor Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., perspectivele de dezvoltare a Uniunii Sovietice în următorii șaptezeci ani și succesele dobîndite de poporul sovietic în primul an al septenaliului le-au fost consacrate circa 650 conferințe care au reunit peste 125.000 de auditori.

Agitația vizuală este folosită pe scară largă de consiliul regional A.R.L.U.S. Timișoara. Și în acest domeniu spiritul de inițiativă al membrilor săi s-a manifestat din plin. Din cele 20 de expoziții consacrate succesele uriașe dobîndite de U.R.S.S. pe drumul construirii comunismului, 15 au fost realizate cu mijloace proprii. În afară de acestea a fost confecționată, tot pe plan local fotomontaje și mici expoziții volante expuse în toate comisiile A.R.L.U.S. din regiune.

Colaborarea strînsă cu celelalte organizații de masă și obștești a avut ca rezultat organizarea unor manifestări apreciate. Cităm dintre ele „Zilele păcii” consacrate popularizării politicii de pace dusă cu consecvență de Uniunea Sovietică, organizate în colaborare cu Comitetul regional de luptă pentru pace. Secția regională de învățămînt și cultură și S.R.S.C., cu care prilej au fost prezentate peste 350 de expuneri în limba romină și a minorităților naționale; informările politice și jurnalele vorbite organizate în colaborare cu aceleași organizații și la care au participat peste 100.000 de auditori. Brigăzile științifice organizate în colaborare cu Institutul Agronomic și Secția agricolă a Sfatului popular regional în scopul popularizării succesele obținute de agricultura sovietică; seara literară Gogol organizată în colaborare cu Teatrul de stat; procesele literare și acțiunea „De vorbă cu eroii cărții” organizate pe marginea romanelor „Sonata Kreuzer” de Lev Tolstoi și „Zilele vieții mele” de Vera Kettlinskaia la casa de cultură a Combinatului metalurgic Reșița și Casa prieteniei romino-sovietice din Timișoara.

În regiunea Timișoara activul vechi este un factor determinant în bunul mers al muncii A.R.L.U.S. Personalități de frunte ale vieții științifice, culturale, obștești ca profesorii universitari Gh. Savii, Gh. Silasi și Dumitru Lazăr, scriitorul Alexandru Jelebeanu, medicul emerit Gh. Cădariu, Milan Iovanovici, redactor șef al ziarului în limba sîrbă „Pravda”, Gh. Teppert, maestru tehnician (numai lipsa de spațiu ne împiedică să-i cităm pe toți) răspund cu entuziasm chemărilor consiliului regional, asigurînd astfel succesul activității sale.

Din noul birou al consiliului regional A.R.L.U.S.-Timișoara fac parte tovarășii Dumitru Lazăr, președinte, Gheorghe Savii, Milan Iovanovici și Gheorghe Cădariu, vicepreședinti; Vasile Roșu, secretar; Gheorghe Teppert, Ștefania Funk, Aurel Andiuș și Viorica Csosz, membri.

I. Scutaru

Sreședintele colhozului

Sint oameni de o factură neobișnuită, cu o clocotitoare energie, oameni neclintii și puternici, asemeni falnicilor copaci ai pădurilor bielorusse. Oamenii aceștia au asanat mlaștinile ce stăpîneau sute de kilometri din ținutul Bieloruskoie Polesie, iar în anii coteropirii hitleriste au săvîrșit fapte temerare, transformînd Polesia într-o regiune de partizani, pe care dușmanul n-a putut pune niciodată stăpînire. Numele, destinul acestor oameni? Iată unul dintre cele mai semnificative: Vasili Korj

Este general-maior în retragere și șeful detașamentului colhoz situat în adîncul pădurilor Polesiei, la 50 kilometri de cea mai apropiată stație de cale ferată. Pentru un romancier, biografia generalului Korj poate furniza un impresionant material faptic. S-a născut și a copilărit în această regiune, apoi a lucrat în colhoz, ca și ceilalți membri ai familiei sale. Cînd hoardele fasciste au coteropit Bielorusia, V. Korj era șeful detașamentului din Hovorostovo. Cu energia și spiritul de inițiativă cu care gospodărise pînă atunci treburile colhozului, șeful detașamentului a început să se ocupe de organizarea unui detașament de partizani. Hovorostovo și toate așezările din apropiere au fost transformate în puncte de sprijin ale activității partizanilor. Îndrăzneala, fermitatea, ingeniozitatea de care a dat dovadă în conducerea operațiilor, i-au atras o deosebită faimă. În scurt timp l s-a încredințat comanda uneia dintre cele mai mari unități de partizani din Bielorusia, unitatea detașamentelor și brigăzilor de partizani din Pinsk. Partizanii din unitatea sa au săvîrșit uimitoare acte de eroism. Pentru priceperea și curajul în conducerea operațiilor militare, V. Korj a fost înaintat în gradul de general-maior și i s-a atribuit titlul de Erou al Uniunii Sovietice.

După terminarea războiului, generalul a fost demobilizat și curînd după aceea a fost numit în funcția de ministru adjunct al economiei forestiere a R.S.S. Bielorusse. Cînd Partidul Comunist și guvernul sovietic au elaborat măsurile pentru refacerea și rapida dezvoltare a agriculturii, șeful detașamentului din Hovorostovo s-a prezentat în fața ministrului cu o cerere prin care își exprima dorința de a se întoarce în satul său, în mijlocul colhoznicilor.

La Hovorostovo, treburile nu mergu tocmai bine. Rănilor război-

lui lăseseră urme adînci, care se vindecau greu. Tineri și vîrstnici i-au făcut o primire însușită generalului lor. Toată lumea a socolit firesc să-l aleagă din nou ca șeful detașamentului colhozului. Generalul Korj a studiat cu atenție posibilitățile de a dezvolta economia colhozului. La propunerea sa, au început aici ample lucrări de asanare a mlaștinilor din vecinătate, redîndu-se agriculturii încă 1.000 ha. Pe aceste pămînturi colhoznicii cultivă acum orz, porumb, cartofi, in și cinepă. În acești ani, venitul colhozului „Partizanski Krai” a crescut de la 200.000 ruble la

Generalul Korj fotografiat în timpul războiului

4.000.000 de ruble, colhozul și-a cumpărat 10 tractoare, 12 camioane, 4 combine. Colhozul are acum propria sa școală medie, alături de cele 7 școli de 7 clase și elementare, 6 magazine, un spital, o casă de cultură, mai multe săli de lectură și chiar un ziar local: „Ciurvonii Hleborov”.

Colhozul „Partizanski Krai” și-a propus ca pînă la sfîrșitul septembrie să sporească de patru ori suprafața agricolă prin noi asanări, să ridice nivelul agrotehnic și să sporească producția la toate culturile, să dezvolte sectorul zootehnic.

O contribuție însemnată la aceste înfăptuiri a adus fostul comandant de partizani Vasili Korj, care își consacră neobosit forțele și priceperea fericirii oamenilor.

N. O.

La figurat

ORIZONTAL: 1) Imbrăcăta ridicol — Oglinda lui Narcis; 2) Fondul ascuns al firii — Umbra pe trei cărări; 3) Oameni lipsiți de voință — Primiul zburător; 4) 100 m.p. — Moderat; 5) În gazetă! — Vorbește inutil și fără rost — Fata din adînc; 6) Ciflit — Diră subțire — Speteaza din Italia! 7) Exploatarea — Casă, locuință; 8) Sora mai mică a codrului — Perel; 9) „Cînd vezi piatra ce nu simte nici durerea și nici mila — / De ai inimă și minte — feră în lături, e...” (M. Eminescu) — Pustiite; 10) Lui Ali i s-a pierdut urma! — Om, persoană; 11) Îndrăzneală, cu gura mare — Ere! — Căutați din carul cu fin; 12) Distinși într-un domeniu oarecare — Călăuză într-un oraș sau muzeu.

VERTICAL: 1) Repetă mecanic cuvintele altuia — Încă o figură, dar nu de stil, de... șah; 2) Repetă cuvintele altuia... în America — Ocrotire — Trup; 3) Tată mingiit — Bine crescuți; 4) Bătrînețe — Poezie; 5) Arab... bărbierit — Nu tot acela — Capetele unui tacl! — Nimic la mijloc! — Verbul scîncetelor de sugaci; 7) Nici nu, nici poate — Asemenea; 8) Expoși pentru a fi luați în seamă — Ursuze; 9) „U” cirilic — Luna păcăleilor (pop.); 10) Tristă — Capul revoluției din 1784; 11) Loc plăcut — Animal cu... avînt; 12) Acut — Om cu calități extraordinare — Au urechi, dar nu aud.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

În satul Roșorv din Pamir, situat la o altitudine de 3000 de metri, trăiește bătrînul Sanglici Aiomov, în vîrstă de 140 de ani. Acest nou Matusalem care, cu loată vîrstă respectabilă, se află în deplinătatea facultăților fizice și psihice, are doi fii în vîrstă de 80 de ani și 100 de nepoți, strănepoți și străstrănepoți.

În Uniunea Sovietică există astăzi aproape un milion de studenți care urmează cursuri prin corespondență. Ei invată în cadrul a 650 de institute de învățămînt superior și filiale ale universităților, care funcționează în diverse orașe ale țării și pe lângă marile întreprinderi.

Anul acesta au primit diplome de absolvire a cursurilor prin corespondență 100.000 de specialiști, care au studiat fără să parăsească producția.

În uriașul turn al televiziunii, a cărui construcție va începe în curînd la Moscova, va fi amenajat, la o înălțime de 370 de metri, un mare restaurant cu 1000 de locuri. Construcția turnului, care va avea o înălțime de 392 de metri, va fi realizată în întregime din beton. Ținînd seama și de antena de 116 metri, turnul televiziunii din Moscova va fi cea mai înaltă clădire de acest fel din lume.

Turistul sovietic Alexei Andreievici Polikarpov din Omsk poate fi socolit drept unul dintre cei mai originali turiști din lume. Deși în vîrstă de 60 de ani, el a luat hotărîrea să parcurgă pe jos o distanță de 7000 de kilometri pe traseul Omsk — Moscova — Leningrad și retur.

U. R. S. S.

POȘTA REDACȚIEI

Radu Vasile — Am citit cu plăcere scrisoarea dv. Pentru rubrica ce vă interesează urmăriți pagina II-a a revistei noastre.

S. V. Avram — Rm. Vilcea, Mimosa Macrea-Constanța și Mihail Velceanu — Bocșa Montană — Trimiteți lucrările dv. unei reviste literare.

Avram D. Tudose — Odobești — Regretăm, dar n-am putut folosi materialul dv., deoarece am publicat anterior mai multe reportaje cu aceeași temă.

Sibii V. Dorel — Lugoj — Noi nu publicăm acest gen de jocuri.

Margareta Spătaru — com. Grințes Bacău — Ar fi bine să vă continuați studiile. Dacă sînteți salariată, atunci vă puteți înscrie la cursurile serale. Pentru orice eventualitate, adresați-vă secției raionale de învățămînt.

Gh. Hristea — Iași — Vă rugăm să urmăriți rubrica noastră „Vor să corespundă”.

Liliana Coca — Slatina — Trimiteți adresa revistei „Tînetul lumii” (Piața Științei nr. 1 — București) care vă poate satisface dorința.

Scrisoare din Moscova

La ce se face „coadă”

De regulă, în fața magazinelor din Moscova nu sînt cozi. Dar atunci cînd se împlîșcă să se formeze totuși, la aceste cozi, puține la număr, oamenii nu stau la rînd pentru piine, unt sau zahăr... Atunci pentru ce dacă nu pentru alimente? — S-ar putea întreba contrarietă un străin pososit pentru prima oară în uriașa capitală sovietică.

Să încercăm să-i satisfacem curiozitatea.

Orele zece dimineața. Magazinul nu se deschide decît peste o oră, dar în fața ușii s-a și format o coadă: și oameni în vîrstă, dar mai cu seamă tineri, foarte mulți tineri. Nici urmă de fețe triste, posomorite. Se discută cu aplecare despre literatură. Între timp s-au apropiat și alte persoane. Au pus câteva întrebări, după care s-au integrat, ordonate, în rînd.

Mulțimea face coadă în fața unei librării. A aflat că se pune în vînzare „Cel trei mușchetari” a lui Dumas, cea de a douăzecea sau, poate, a trei-zecea ediție a romanului, care, fără îndoială, se va epuiza în numai câteva ore. Noile ediții din „Sonetele” lui Petrarca, povestirile lui Chesterton, „Cronica amănților săraci” de Pratolini, romanele lui Șolohov se vind și ele ca piinea caldă, epuizîndu-se imediat după sosirea în librărie.

S-ar putea totuși pune întrebarea:

de ce, spre a-ți procura o carte trebuie să faci astăzi coadă la Moscova, cînd în Rusia prer evoluționară, în ciuda tirajelor scăzute, cumpărarea unei cărți nu era o problemă? Explicația e simplă: în vechea Rusie, numărul analfaților era de patru ori mai mare decît acela al cunoscătorilor de carte. După instaurarea puterii sovietice, însă, analfabetismul a fost extirpat, iar cultura a început să cunoască o tot mai largă dezvoltare. Astăzi, ziarele, revistele, cărțile sînt citite pretutindeni pe imensul continent sovietic. Iar numeroase librării și biblioteci care funcționează în întreaga țară nu mai pridesc cu vînzarea sau împrumutarea lor.

Se poate spune că în momentul de față, în Uniunea Sovietică citesc peste 150 de milioane de persoane, fără a mai pune la socoteală copiii de vîrstă preșcolară; numai în cursul anului trecut tirajul cărților tipărite a atins astronomică cifră de un miliard 47 milioane exemplare, dar după cum se vede nu e totuși suficient...

Și acum iată încă o coadă, formată dis-de-dimineața. Mulțimea s-a înarmat cu răbdare, cu sandvișuri, cu cărți și ziare. Mulți roagă să li se păstreze pentru o clipă locul, spre a sorbi în grabă o ceașcă de cafea la cafeneaua din apropiere.

Se face coadă la o agenție de vînzare

a biletelor de teatru și concert. Cu toate că în Moscova există 26 de teatre, procurarea unui bilet pentru spectacolele Teatrului Mare sau Mic, pentru teatrul de păpuși sau operetă nu-i deloc o treabă ușoară. Costul celui mai scump bilet nu depășește costul unei perechi de ciorapi nylon, dar amatorii de teatru sînt mulți.

Cozi se formează și în fața magazinelor de televizoare, căci prețurile sînt accesibile tuturor. Prețul unui aparat bun, de pildă, nu întrece pe acela al unui costum de haine. Iată pricina pentru care moscoviții fac coadă și în fața acestui gen de magazine.

Odinioară se făcea coadă și la ceasuri, biciclete, motocicletele, aparate fotografice. Acum, toate acestea pot fi procurate fără nici o dificultate. Un aparat fotografic de tip „Leika” costă între 450 și 700 ruble, mai puțin de jumătatea salariului unui muncitor calificat. Bicicletele au aproape același preț cu ceasurile, a căror calitate nu e de fel mai prejos decît aceea a vestitelor ceasuri elvețiene, dar al căror cost nu depășește suma de 400 ruble.

V. Privalski

Vor să corespundă:

Biriukova Raisia Mihailovna, Sverdlovsk 37, N-Isetsk, ul. Kutuzova 2: cu un muncitor.

Zaharina Natașa, Leningrad, D-123, ul. S. Șcedrina 23, kv. 21: cu un tînar.

Bogunov Nikolai, regiunea Moscova, Orehovo-Zuevo, ul. Lenina 109, kv. 15: cu un student.

Kasatkîn Anatoli, Kohma, regiunea Ivanovo, ul. Ivanovskaia 65, kv. 4: cu o tînară.

Bunin B. L., R.S.S. Ucraineană, Rovno, ul. Stalina 22, kv. 15: cu un filatelist.

Sitnikova Kaleria, Voronej, ul. Malostrelețkaia 24: cu un tînar.

Alexeikova Valentina, Smolensk, ul. Cachin 4, kv. 2: cu un student.

Mișakov T., Leningrad, K. 18, Poclta do vostrebovania: cu o tînară.

Egorova Liubov, R.S.S. Bașkîi, Ufa, ul. Secenova 91, kv. 2: cu un tînar.

Motrofanova Albina, R.S.S. Tadjikă, Stalabad, ul. Lenina 29, kv. 7: cu un tînar.

In nordul Europei

Vucetici: „...Ei vor face din săbii brăzdare“

Două daruri

La New York, au fost predate Organizației Naționale Unite, două daruri din partea Uniunii Sovietice: o copie a celui dintii satelit sovietic al Pământului și sculptura lui Vucetici „...Ei vor face din săbii brăzdare“.

Delegați din 82 de țări ale lumii vor trece pe lângă conul de oțel inoxidabil al satelitului artificial sovietic și își vor aminti de neuitată zi de octombrie 1957: Uniunea Sovietică a fost cea dintii care a dat viață visului, cea dintii care a deschis drumul spre Cosmos...

Delegați din cele cinci continente ale lumii vor trece pe lângă sculptura artistului sovietic și își vor aminti de memorabila zi din septembrie 1959: primul ministru sovietic a lansat popoarelor și guvernelor chemarea de a sfârși pentru totdeauna cu războiul, de a preface toate săbiile lumii în brăzdare pentru plug...

Există în lume lucruri cu o extraordinară putere de evocare și toți își vor da, fără îndoială, seama: satelitul artificial sovietic vorbește despre dorința de a cuceri pentru om Universul, sculptura lui Vucetici despre dorința de a cuceri pentru om pacea pe Pământ.

Secolul nostru este, mai mult decât oricare altul, secolul sintezei dintre dorințele oamenilor și posibilitatea lor de realizare. Generațiile care ne au precedat au putut numai să-și imagineze zborul cosmic — astăzi există oameni de știință care stăpinesc legile ce fac posibil acest zbor. Generațiile care nu trăit înaintea noastră au putut numai să viseze la o lume fără război — astăzi există intrunite condițiile concrete în vederea excluderii războiului din viața omenirii. Oricărui om care are ochi de văzut, satelitul artificial sovietic îi va arăta încă o dată locul precis unde se află oamenii de știință care pot să dea viață imaginației celei mai bogate. Oricărui om care năzuiește sincer spre pace, sculptura artistului sovietic îi va aminti din nou locul precis unde s-au creat cel dintii premisele care să ne îngăduie a face din război doar o amintire urită a trecutului...

Epoca noastră este, poate, mai mult decât oricare alta, epoca sintezei dintre poezie și știință. Cine nu sezează poezia condensată în rachetele care fac primele sondaje în spațiul cosmic? Și cine nu simte cum zi de zi se lărgește universul de imagini și de simțiri al poezilor? Se adună de pe acum nu numai elementele necesare primei călătorii interplanetare ci și elementele noii Odisee care va povesti această călătorie. Dar Odiseea nu va fi posibilă dacă vom lăsa ca infernul să cuprindă în flăcările lui Pământul. De aceea nu putea exista apropiere mai potrivită decât cea a celor două daruri sovietice: lângă poezia de oțel a primului satelit sovietic al Pământului, sculptura care îl înfățișează pe omul zilelor noastre îndoind sabia și făcând din ea brăzdar pentru plug...

Reprezentanți ai tuturor țărilor lumii, ai tuturor continentelor de pe glob, ai tuturor raselor pământului vor trece pe lângă cele două daruri trimise de Uniunea Sovietică Organizației Naționale Unite. Fiecare va simți nevoia să se oprească și să privească o clipă. Va fi de ajuns pentru ea darurile să se adreseze tuturor (știința și arta știu să vorbească în toate limbile!): „Haideti să facem din știință o punte între lumile din Univers! Haideti să facem din artă o punte între inimile oamenilor! Să nu mai făurim din oțel ghiulele și săbii. Sînt atîtea spații de străbătut. Există atîtea pămînturi care așteaptă să fie desele-nite!“

Radu Ţiulescu

Un pitic și un urlaș! O țară cu o populație nici cit a Moscovei poate trăi în cea mai bună vecinătate cu giganța Uniune Sovietică, fără a avea nici un moment sentimentul inferiorității. Este cazul Finlandei. În relațiile reciproce statornicite la încheierea armistițiului și întărite mai târziu prin Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală din 1948, marele vecin sovietic îl consideră pe micul vecin finlandez un partener cu drepturi absolut egale, suveran și independent.

În acești ani, grație bunelor intenții manifestate de ambele părți, s-a pus capăt tristei și îndelungatei perioade de neîncredere reciprocă, a cărei ultimă consecință nefastă a fost războiul de agresiune dezlănțuit de reacțiunea din Finlanda împotriva Uniunii Sovietice. Această perioadă întunecată, simbolizată și politicește de faimoasa „linie Mannerheim“, a fost definitiv dată uitării. O altă linie, al cărui inițiator a fost regretatul președinte Paasikivi și pe care o continuă astăzi actualul președinte Kekkonen, stă la baza relațiilor postbelice fino-sovietice. Poporul finlandez, care a primit independența națională din mâinile lui Lenin, a avut nenumărate prilejuri să aprecieze loialitatea marelui și generosului său vecin sovietic.

Uniunea Sovietică și-a dovedit în fapte concrete dorința de prietenie și bună vecinătate cu Finlanda. Săptămîna care a trecut a fost din acest punct de vedere o nouă mărturie a roadelor acestei prietenii și a colaborării reciproce avantajoase dintre Marea Țară a Socialismului și o mică țară capitalistă.

Trei jaloane deosebit de însemnate au marcat în această săptămîna calea adîncirii și extinderii relațiilor de prietenie și colaborare economică dintre Finlanda și U.R.S.S.: semnarea unui nou acord comercial pe termen lung, deschiderea unei expoziții industriale sovietice la Helsinki și lansarea unui nou spărgător de gheață construit de șantierele finlandeze pentru Uniunea Sovietică. La toate aceste evenimente a participat o delegație guvernamentală sovietică avînd în frunte pe primul vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, A. I. Mikoian.

Acordul comercial încheiat pentru perioada 1961—1965 continuă și totodată extinde considerabil schimburile de mărfuri începute cu zece ani în urmă prin precedentele două acorduri cincinale. Noul acord, care prevede atingerea unui volum de schimburi comerciale în valoare de peste 6 miliarde de ruble (cu 15 la sută mai mare decât valoarea celui care expiră în 1960), face ca schimburile cu Uniunea Sovietică să reprezinte o cincime din întregul comerț exterior al Finlandei.

Clauza cea mai importantă a acordului este aceea care prevede construirea unui lot de 122 vase de diferite tipuri, inclusiv spărgătoare de gheață ce vor fi livrate de șantierele finlandeze. Valoarea acestor construcții navale este de 1 miliard de ruble.

Ce semnificație poate avea această clauză pentru dezvoltarea unui important sector al industriei naționale finlandeze? Răspunsul îl dă însăși lansarea spărgătorului de gheață „Leningrad“. Este al doilea vas de acest gen, cu o capacitate de 22.000 cV. construit în ultimul timp în Finlanda pentru U.R.S.S. La ora actuală, vasele din această clasă sînt cele mai puternice spărgătoare de gheață Diesel-electrice din lume.

În anii precedenți, șantierele finlandeze au livrat Uniunii Sovietice trei spărgătoare de gheață. Depășind dublul capacității acestora, noile construcții navale finlandeze sînt nu numai expresia progresului tehnic la care s-au ridicat constructorii, ci și dovada puternice dezvoltării a sectorului industrial respectiv. Grație comenzilor sovietice, șantierele constructorilor s-au putut mări și moderniza, asigurîndu-se totodată folosirea completă a unui important con-

tingent de brațe de muncă. Acum — după cum au subliniat cu satisfacție factorii de răspundere finlandezi — aceste avantaje, evidente, își găsesc o nouă asigurare pe alți 5 ani în cadrul acordului pe 1961—1965.

La conferința de presă pe care a ținut-o la Helsinki, A. I. Mikoian a arătat că Uniunea Sovietică, deși a ajuns să lanseze primul spărgător de gheață atomic din lume, dovedind o capacitate de construcție și un nivel tehnic fără egal, a înțeles să dea comenzi masive pentru construcții navale Finlandei, contribuind astfel, într-o largă măsură, la progresul unei importante industrii specializate din această țară. În plus, a observat A. I. Mikoian, acordurile comerciale de lungă durată asigură industriașilor finlandezi posibilitatea de a face investiții scutite de riscurile fluctuațiilor pieței capitaliste.

Tot în cadrul acestor acorduri, Finlanda a construit și va mai construi pentru Uniunea Sovietică hidrocentrale electrice în regiunile de graniță, a livrat și va continua să livreze mașini și utilaje pentru industria celulozei și hîrtiei, precum și alte mașini industriale. La rîndul ei, Finlanda importă din U.R.S.S. numeroase și variate tipuri de mașini. Acordurile comerciale — și mai ales cel nou — prevăd și schimburi însemnate de materii prime ca și de mărfuri de larg consum.

Finlanda a ajuns astfel cel mai mare partener comercial al Uniunii Sovietice din întreg vestul Europei. Sub acest aspect trebuie socotită ca foarte însemnată și deschiderea actualii Expoziții industriale sovietice la Helsinki (a 4-a, în ultimul deceniu), precum și inaugurarea, în mai 1960, la Moscova, a celei de-a 4-a expoziții economice finlandeze.

Trecînd în revistă multilaterală

dezvoltare a relațiilor postbelice sovieto-finlandeze nu se pot trece cu vederea nici schimburile de specialişti, nici schimburile de turiști (peste 7.000 anul acesta, față de numai 500 în 1955), nici tot mai frecvențele schimburi culturale care fac să crească mereu stima și admirația reciprocă față de capacitățile creatoare ale ambelor popoare.

Un rol esențial în dezvoltarea relațiilor de prietenie ce s-au statornicit între cei doi vecini îl joacă vizitele și contactele personale între conducătorii lor politici. Din acest punct de vedere, ambele părți dau o înaltă apreciere vizitei lui N. S. Hrușciov din 1957 în Finlanda și repetatelor vizite ale președintelui Kekkonen în Uniunea Sovietică. „Ni se pare — spunea N. S. Hrușciov cu ocazia aflării sale la Helsinki — că prietenia finlandezo-sovietică depășește cadrul relațiilor dintre țările noastre și capătă o importanță internațională, deoarece ea este dovada convingătoare a faptului că între state cu sisteme sociale diferite pot fi stabilite bune relații de prietenie“.

Cuvintele rostite cu doi ani în urmă de N. S. Hrușciov sînt cu atît mai actuale astăzi, cînd problema coexistenței pașnice este recunoscută a fi cea mai însemnată problemă a vieții internaționale contemporane. În nordul Europei, unde Uniunea Sovietică respectă și încurajează neutralitatea unor țări ca Finlanda și Suedia, întîrînd aceleași bune relații de vecinătate pînă și cu țări participante la N.A.T.O., cum este Norvegia, există terenuri prielnice pentru crearea unei zone a păcii, care ar putea servi ca model și altor zone geografice ale lumii.

M. Mihail

Necazurile unui general

Generalului Norstadt nu-i plac oamenii care zîmbesc. Mai cu seamă dacă ei sînt ruși și dacă vorbesc zîmbind despre pace. Generalul zîmbește rar și preferă să vorbească despre război. E greu de știut cînd a început Norstadt să urască pacea — în școala militară sau între zidurile academei militare West-Point. Ori poate mai tîrziu, în 1945, cînd a semnat ordinul de aruncare a bombei atomice asupra orașelor Hiroșima și Nagasaki.

Probabil că pentru ura lui nestăvilită de pace Pentagonul l-a investit, la 45 de ani, cu gradul de general plin, iar mai tîrziu l-a numit comandant suprem al forțelor armate ale N.A.T.O. De atunci, Norstadt a rămas neschimbat. Ba a căpătat chiar, cum se spune în limbajul N.A.T.O., „o mare capacitate de a ucide“; nevînd însă prilejul să ucidă, generalul rostește mereu discursuri afitătoare la război.

Astfel, în primăvara acestui an, Norstadt s-a pronunțat împotriva propunerii Uniunii Sovietice de a se crea în Europa o zonă neutră, fără armă nucleară, iar în octombrie împotriva propunerilor U.R.S.S. în legătură cu dezarmarea generală, totală și controlată, propuneri care s-au bucurat de aprobarea entuziastă a popoarelor.

— Mă conduc după părerea oamenilor care n-au nici un fel de sentimente — a declarat Norstadt unui corespondent al ziarului londonez „Evening Standard“.

Norstadt se lamentează că din pricina „iechării propunerii de pace și dezarmare făcute de Hrușciov, cîștigă rușii“. Ar trebui adăugat că de pe urma acestor propuneri au de cîștigat și toate celelalte popoare. Pe general îl neliniștește, însă, situația ce-

lor care au de pierdut de pe urma păcii.

— N.A.T.O. ar pierde — recunoaște el cu mîhnire. — Dacă parlamentele europene ar începe să șovăie și să amîne realizarea unei părți din programul de înarmare, chiar numai cu trei luni, întregul plan ar eșua.

Norstadt n-a cutezat să afirme decît că de pe urma destinderii încordării ar pierde poporul american, francez sau vreun alt popor. „N.A.T.O. ar avea de pierdut“ — se lamentează neconsolatul general. Asta-l mîhneste în schimb popoarele ar cîștiga, iar el nu vor să știe de necazurile generalului...

L. Kuznețov

Un „sport“ primejdios
desen de
F. Reuțkov

SĂPTĂMÎNA